

Naročnina mesečna
18 Lir, za inozemstvo
31.50 Lir - ne-
deljska izdaja ce-
loletna 34 Lir, za
inozemstvo 65 Lir.
Cek. rač. Ljubljana
10.650 za naročnino
in 10.349 za inserate.

Podružnica:
Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje Italijanskega in tuje-
ga izvora Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Izhaaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 4, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 4, Ljubljana.
Telefon: 4001-4003.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Abbonamenti: Mese
18 Lira. Estero, me-
se 31.50 Lira. Edi-
zione domenica, an-
no 34 Lira. Estero
65 Lira. C. C. P.
Lubiana 10.650 per
gli abbonamenti,
10.349 per le in-
serzioni.

Filliale:
Novo mesto.

SCLOVENECE

Bollettino No 1106

Il porto di Algeri bombardato

11 velivoli nemici distrutti

Il Quartier Generale delle Forze Armate co-
munica:

L'aviazione dell'Asse ha bombardato questa
notte il porto di Algeri.

Su Pantelleria nel corso di violenti attacchi
aerei, quattro velivoli sono stati distrutti dalle
artiglierie.

Una duplice incursione avversaria causava
danni e vittime nei dintorni di Taranto, dove un
«Liberator» precipitava colpito dal fuoco della
difesa.

Batterie contraeree, entrate in azione contro
una formazione nemica che sorvolava il territorio
della provincia di Trapani, abbatterono con
aggiustato tiro quattro apparecchi.

Un altro bimotore si inabissava in mare nei
pressi dell'isola di Favignana in seguito a com-
battimento con la nostra caccia.

Nel cielo di Malta cacciatori germanici hanno
abbattuto un «Spitfire».

NOTA AL BOLLETTINO 1106

Fra la popolazione della provincia di Taran-
to a seguito delle incursioni citate dal Bollettino
di oggi si deplorano 24 morti e 41 feriti.

Vojno poročilo št. 1106

Alžirsko pristanišče bombardirano

11 sovražnih letal sestreljenih

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil ob-
javlja:

Osnovno letalstvo je to noč bombardiralo prista-
nišče Alžir.

Nad Pantellerijo je topništvo med silo-
vitimi letalskimi napadi sestrelilo štiri letala.

Dvojni nasprotni napad je povzročil škodo in
žrtve v okolici Taranta, kjer je bil od obramb-
nega ognja sestreljen en «Liberator». Protiletalsko
topništvo, ki je streljalo na sovražno skupino, ka-
tera je preletela ozemlje pokrajine Trapani, je
s točnimi zadetki sestrelilo štiri stroje.

Se en drug dvomotorni je tresel v morje
blizu otoka Favignana, zadet v boju z na-
šimi lovci.

Nad Malto so nemški lovci zbili en Spitfire.

Dodatek k vojnemu poročilu št. 1106

Pri napadih, omenjenih v današnjem vojnem
poročilu, so našli 24 mrtvih in 41 ranjenih med
prebivalstvom v pokrajini Taranto.

Tajnik stranke poroča o delu GIL-ovih kuhinj

Rim, 5. junija. AS. Tajnik stranke je podal
Duceju naslednje poročilo o šolskih kuhinjah GIL-a:
Konec šolskega leta so prenehale delovati kuhinje
GIL-a, ki so začele delovati 1. oktobra, so oprav-
ljale svoje delo tudi med zimskimi počitnicami,
tako da je njihovo podporno delo trajalo 200 dni,
kakor ste Vi naročili. Podpore je bilo deležnih na-
slednje številne učencev: oktobra 879.816, novembra
1.224.212, decembra 1.352.729, januarja 1.191.427,
februarja 1.376.594, marca 1.424.341, aprila 1.300.075,
maja 1.400.000. Čeprav so bili deležni podpore vsi

reenično potrebni prosilci in čeprav so bili kriti
izdatki od zveznih poveljstev, je vendar bilo do-
seženega nekaj prihranka od 520 milijonov lir, na-
menjenih za te podpore. Ta prihranek je bil upo-
rabilen za podpore v kolonijah za tiste, ki so
moral zapustiti mesta, v počitniških kolonijah za
delavsko mladino, za otroke, ki so potrebni po-
sebne nege in za nadaljevanje GIL-ovih šolskih
kuhinj v pokrajinah Kalabrija, Sicilija in Sardi-
nija z ozirom na posebne krajevne potrebe.

Krajevni boji na vzhodu

Veliko sovjetsko oboroževalno podjetje ob srednji Volgi bombardirano 22 sovjetskih letal sestreljenih

Hitlerjev glavni stan, 5. junija. Nemško vr-
hovno poveljstvo objavlja:

Na vzhodnem bojišču je potekel dan
razen krajevnega bojnega delovanja mirno.

Močan oddelek težkih nemških bojnih le-
tal je napadel preteklo noč pomembno sovjet-
sko oboroževalno podjetje ob srednji Vol-
gi. Opaženi so bili številni bombni zadetki v
velikih tovarniških objektih pozneje na požari
okrog njih.

Davi so hitra nemška bojna letala v Se-
vernem ledenem morju potopila dve
trgovski ladji s skupno 6000 tonami. Lovci iz
spremistva so sestrelili po do sedaj razpoložlj-
vih vseh 22 sovjetskih letal. Izgubili smo eno
lastno letalo.

Pristaniške naprave v Alžiru so bile
bombardirane v noč na 5. junija.

Pri napadu sovražnih lovcev na zaščitne
enote vojne mornarice pred nizozemsko
obalo so slednje sestrelile dve sovražni letali.

Oddelek hitrih nemških bojnih letal je
obstreljeval večerj pristaniške in tovarniške
naprave v južnoangleškem obalnem mestu
Eastbourne. Težka nemška bojna letala so
napadala kraje v zapadni, srednji in
južni Angliji.

Od vseh teh nastopov se dve nemški letali
nista vrnila.

Berlin, 5. junija. AS. Dejstvo, da je bilo v maju
uničenih na vzhodnem bojišču 1257 sovjetskih letal,
Nemci pa so izgubili le 143, je najboljši dokaz za
premoč nemškega letalstva nad sovjetskim in je
najboljše znanje boljševiških in angleških po-
ročil, češ da so bili zadnje dni na vzhodnem bo-

jišču letalske bitke na kubanjskem mostišču, pri
Orlu in Kursku, kjer da je nemško letalstvo zgu-
bilo 100 do 150 strojev. Na vzhodnem bojišču ni
bilo velikih letalskih bitk, res pa so bila delavna
ogledniška letala in številni so bili napadi na pro-
metna ter preskrbovalna središča. Nemško letal-
stvo je tu doživelo nekaj izgub, ki pa so malen-
koste v primeri s sovjetskimi izgubami.

Berlin, 5. junija. AS. Nemška uradna agencija
je izvedela, da je večerj skupina nemških hitrih
bojnih letal napadla mesto Eastbourne na južni
angleški obali. Nemška letala so iz nizke višine
spuščala razdiralne bombe na industrijske in že-
lezniške naprave. Nastali so obširni požari.

De Gaulle je moral kloniti pred Eisenhowerjem

Tanger, 5. jun. Nečastna komedija spora Gi-
raud-De Gaulle je končno končana. Angleški in
ameriški zastopniki v Alžiru so morali zelo trdo-
delati za doseg tega uspeha. Tako je večerj Reu-
ter tolmačil sporazum med obema malopridnima
nasprotnikoma. Eisenhower je sprejel De Gaulle
in mu sporočil, da se mora v 24 urah sporazu-
meti z Giraudom, sicer mu bo odvzel dovoljenje
za bivanje v Alžiru in ga izgnal v London. Ta
ultimat je dovedel do sporazuma, o katerem zdaj
toliko govorijo. Rečeno pa so bila le obrobna in
drugačna vprašanja, vsi globlji vzroki za spor pa
niso bili odpravljeni. Sklenjeno je bilo: 1. da se
smatra 6 članov (Giraud, Georges in Monet na
eni ter Ge Gaulle, Catroux, Massigli in Philip na

razne posledice, nesrečo, ki je ni mogoče pre-
prečiti drugače, kakor da se omogoči čim prož-
nejši in gibljivi denarni obtok, ki sem ga ome-
nil prej. V glavnem država nima na razpolago
več kakor dveh načinov za kritje izrednih stroškov
v vojni: posojila ali pa davki na večino denarnih
sredstev, ki so narasla sprito poživilnega ob-
toka, katerega so narekemale začetne potrebe voj-
nega gospodarstva ali nujne potrebe državne bla-
gajne ali pa neizogibne motnje v obtoku. Ali pa
se doseže kritje stroškov z nadaljnimi novimi iz-
dajami plačilnih sredstev. V prvem primeru se
država dokopije do tega, da drži vaje v rokah,
ko nastopijo pogoji za ravnotežje v gospodarski
konjunkturi, in da izda primerne ukrepe ter tako
obdrži veljavo svojemu denarju. Ako pa se tega
prvega načela ne držimo ali pa se ne posreči
držati se ga do konca, potem je ni druge mož-
nosti, kakor zavrteti tiskarski stroj za bankovec
in tako množno kroženega denarja še povečati
ter gledati, kako narodna valuta divje pada in
se začne cene dvigati. Ni treba naštevati posledic,
strahot in pogube takšnega boleznega finančnega
in gospodarskega procesa, ki so doživljale mnoge
države med prejšnjo svetovno vojno in po njej.
In se jih prav vsi še dobro spominjamo. Fašizem
je jasen in odkrit nasprotnik te nevarne možnosti.
Besede, ki jih je Duce izrekel lani 26. marca v
Beneški palači, so temeljni kamni naše politike.
Množice italijanskih varčevalcev ne more drugega,
kakor pritrlditi tem smernicam, ki poročujejo za
trdnost narodnega kredita in varuje vse gmotne
in moralne vrednote te trdnosti, ki je najnepo-
srednejši izraz in označba vse naše gospodarske
usode, namreč trdnosti italijanske lire. Zato je
prav, da država od časa do časa kliče, da se okra-
pi volja in stremiljenje in da bi se dal vsem var-
čevalnim silam nov zagon.

V tem kočljivem začetku četrtega vojnega leta,
v katerem se je pojavil zastoj v avtomatskih nalo-
bah kapitalov, kar se je takoj poznalo v narašča-
jočem obtoku bankovcev in v sporednem porastu
cen, se je vlada spravila na delo, da uredi in izpo-
polni svojo finančno politiko. Hotela je in je spravi-
ti v sklad s sedanjimi potrebami ter v okrepitev dr-
žavnega proračuna, ki je dopuščal večjo ali manjšo
svobodo, izkoristiti višje dohodke, na katere mora
računati. Tako je hotela s primernimi ukrepi
popraviti stroje izmenjav, pa naj pride v njih do
kakršnega koli nenavadnega položaja, ter spravi-
ti pod dejansko državno ureditev nekatere panoge,
ki so se iz raznih vzrokov hoteli izmikati njenemu
nadzoru. Tako se je finančna politika lotila fiskal-
nih sredstev, s katerimi bi zajela tudi nove do-
hodke, ki še niso bili enakomerno obdavčeni. Gle-
de tega se je izkazala tudi smernica socialne pra-
vičnosti, ki jo je zasledovala fašistična vlada, s tem
da je okreplila fiskalno nadzorstvo, ki naj bi bolj
strogo pazilo med drugim na vojne dobičke. Ti so
namreč v nekaterih oblikah nenadoma in silno
močno narasli, tako da vzemiraj dušo delav-
skega ljudstva ter pogubno vplivajo na srčnost ho-
jevnikov in njihovih družin. Izdali so primeren
pravilnik in stroge ukrepe za buden nadzor glede
ureditve in revizije cen vojnih dobav. Na ta način
bo finančna politika dosegla dvoje ciljev: prvi je
splošen in v skladu s civilno pravičnostjo, ki se
naslanja na nemotljiv zakon sorazmerja, ki naj
vlada v vseh gospodarskih odnosih in naj popravi
neskladnosti med preteklostjo in sedanjostjo; dru-
gi poseben cilj pa je v tem, da bo navadni državni
proračun v najkrajšem času prišel do ravnovesja.
Tako bodo vsi varčevalci lahko mirni glede svojih
naložb, ker bodo videli, da so njihove koristi za-
varovane z običajnimi fiskalnimi dohodki. Toda še
drugo poročilo je dano za varnost vrednot, ki so
jim bile izročene: tu bi rad samo omenil, kako
vesel sem bil, da sem lahko pred obema zakonodaj-
nima zbornicama razložil obvezo, ki jo je potrdil
Duce, glede razdelitve bremena. Breme bodo mo-
rali po načelu sorazmerja nositi bogati državlja-
ni, tako da bodo po merilih jasne pravičnosti pri-

spevali po svojih možnostih na raznih gospodar-
skih področjih. Ta načela je fašistična vlada že
uveljavila. Tako bo državni proračun v svojem
običajnem delu prišel do ravnovesja, kar bo izpri-
čalo, da bo država nadaljevala svojo finančno poli-
tiko s primernimi moralnimi in pravičnimi smer-
nicami. Uredila bo zdravo gibanje med denarno
izmenjavo in tako zvanimi moralnimi vrednotami,
in sicer s sredstvi, ki bodo uresničila potrebno
disciplino ter preprečila vsakršni poskus inflacije.

Vlada se je zdaj lotila državnega varčeva-
nja, da bi bila kos neodložljivim in najvišjim
denarnim potrebam vojne. Zavrača vsak prisile-
nen ukrep in vsakršno enodnevno ter škodljivo
sredstvo in se obrača samo na množico držav-
ljanov, ki naj v običajni obliki prispevajo pro-
stovoljna posojila ter hkrati nudi varčevalcem
posebne ugodnosti. Novi petletni državni papirji
z nagrado so namreč na razpolago pod najbolj-
šimi pogoji in nudijo znatne koristi, ker pri-
našajo dejanski letni dobiček 5,90% ter so pro-
sti davka nasledstva, vpisane davka pri pre-
nosu za dote in rodbinsko premoženje. Najbolj
značilno zanje pa je, da bodo v poslednjih dveh
letih sprejeti kot plačilo neposrednih davkov.
Tako bo nova državna vrednotnica po volji
lastnika lahko veljala kot plačilno sredstvo že
po treh letih. Glede tega pa bi še rad pripomi-
nil, da ne bo pri tem nobene izgube. Pri držav-
nih posojilih pa morajo imeti podpisovalci v
oči še več kot osebno korist, ker se morajo
zavedati, da s tem pomagajo domovini in tako
zbirajo sile vseh njenih sinov za skrajne napore.

Po drugi strani je odvede pripomniti, da
mora državljan, če hoče sodelovati o primernosti
in splošnih ugodnostih posojila, upoštevati bi-
stvene stvari iz finančne politike svoje vlade,
da jo bo lahko docela odobril s duhom in ji
podaril zaupanje, ko bo podpisoval ogromne ali
skromne vsote, katere se obveže plačati.

Zdi se mi, da sem vam dal zanesljiva za-
gotovila o trdnosti državnega proračuna. Do-
dajam še, da teža javnih dolgov, ki bremenijo
narodno bogastvo in davčni ustroj, ne sme
vzbujati vznemirjenja, četudi ni lahka. Najprej
je treba poudariti, da se je ustroj državnega
gospodarstva pokazal, da je sposoben prestajati
tudi trde preskušnje. Poleg tega znašajo obre-
sti za dolgove 35% od dejanskih dohodkov
državnega proračuna. To je skoraj enako raz-
merje kakor v letu 1890, ki je v letopisu itali-
janskih financ zapisano kot leto velikega olaj-
šanja. In kakor tedaj bo tudi danes italijan-
ska država znala biti kos svojim obveznostim.
Res je, da je leta 1920 to razmerje padlo na
približno 20%, a treba je upoštevati, da smo
zdaj v najbolj kočljivem in najbolj težavnem
razdobju vojne in da po drugi strani zaradi
novih in starih davčnih kreditov ta odstotek
pada že od 33% na 30%, s čimer je doseženo
izboljšanje takega obsega, da daje to nadaljnje
poročstvo varčevalcem.

Zalil bi vašo čustva, če bi se po vsej tej
razpravi o posebnih splošnih koristih hotel mu-
diti še pri moralnem in domoljubnem pomenu
podpisovanja in pri pospeševanju podpisovanja
pri drugih. Vsi, ki me poslušate, ste sinovi in
dediči časti našega naroda, ki daje iz sebe
svoje najboljšje v hrabrih in neustrašnih voja-
kih vseh vrst orožja, s čimer drži pokoncu ti-
sočetno izročilo slave, medtem ko kaže svetu
zbrani ponos svojih mest, žrtev opustoševalne-
ga besa nasprotnikovih napadov. Italijansko
ljudstvo, ki po poljih, po delavnicah, po tovar-
nah in v civilni službi nadaljuje vsakdanje
delo, daje svetel vzgled čudovite discipline in
neomajne zavesti o dolžnosti in bo s svojimi
prihranki zadržno hotelo podpreti mogočni fi-
nančni odpor države ter dati vojskam sred-
stva, potrebna za našo obrambo in za zmago
naše zgodovinske usode.

Sovjeti so imeli občutne izgube

Berlin, 5. junija. Sovjetski pritisk na kuban-
jskem mostišču se je polagoma zmanjšal. V Berlinu
smatrajo, da so hoteli Sovjeti s tem napadom pre-
vsem vezati nemško-romunske divizije, da bi lahko
mirno poslali svoje divizije proti Krimskaji. Zdi
se že lahko reče, da so nemško-romunski obrambni
uspehi stalno pomembnejši in položaj se je ustalil,
ker so bili uničeni vsi sovjetski tanki, ki so pre-
dri glavno nemško zaporno črto in ker so nemško-
romunski oddelki v protinapadih zavzeli tiste po-
stojanke, ki so jih morali 1. junija zaradi velikane-
ke sovražne premoči opustiti. Edini nevarnejši
sovjetski napad je bil predvčeršnjim pri Kije-
vskoju. Po običajni topniški pripravi je sovjetska
pehota napadla. Sodelovalo je kakih 60 bombnikov
in 65 tankov. Takrat pa so nastopili nemški strmo-
glavci, se spuščali nad sovjetske oddelke, sejali
smrt v ruskih vrstah in uničili 24 tankov. Ta stra-

hoten napad je zmedel sovjetske polke, ki so pre-
nehali napadati, dočim so se tanki še naprej borili.

Berlinski listi objavljajo tudi prvo poročilo o
množičnem nemškem letalskem napadu na Kursk,
ki se nahaja med Orlom in Bjelgorodom. Postaja
v Kursku je bila dobesedno zbrišana in Sovjeti so
v letalskih bojih izgubili 51 letal. Radio Moskva je
poročal, da se je te velike letalske bitke udeležilo
500 letal.

»Völkischer Beobachter« poroča tudi o bojih
med Velikom in Velikimi Luki. Ogledniška letala
so poročala, da se sovražnik pri Velikem pripravlja
za napad. Nemški napadalen oddelki so ponoči pre-
korčili podrtine Velika — Sovjeti so s topovi to
mesto popolnoma razdejali — nato pa so se pod za-
ščitno umetne megle prebili do sovražnih prednjih
postojank. Napad je prekosil vse pričakovanje,
kajti uničene so bile velike količine vojnega gra-
diva, namenjenega za sovjetsko ofenzivo. Ko so
napadalen oddelki opravili svojo nalogo, so se vrnili
na svoje postojanke. Sovjeti so nato prešli v proti-
napad in bi s svojimi tanki morda uspeli, toda
težko nemško topništvo je 13 tankov uničilo, so-
vražnika pa ustavilo.

Stalin je odgovoril Rooseveltu

Stockholm, 5. jun. Roosevelt je na tiskovnem
sestanku potrdil, da je dobil od Stalina pismo,
katerega mu je prinesel Davies. Roosevelt ni ho-
tel ničesar povedati o vsebini Stalinovega pisma.
Roosevelt je nato zanikal glasove, češ da je po-
slanik Združenih držav v Sovjetski zvezi Stand-
ley proslil za razrešitev. Končno je izjavil, da vla-
dajo med njim in rdečim diktatorjem prirčni in
odlični odnosi.

Okrajni civilni komisariji pri Visokem komisarju

Ljubljana, 5. junija.

Včeraj, 4. junija, je Visoki komisar v vladni palači vodil sestanek okrajnih civilnih komisarijev v pokrajini.

Navzoči so bili podprefekt David, kvestor Ravelli, načelnik kabineta podprefekt Bisia, nadzornik tehnične službe, pokrajinski zdravnik, nadzornik pokrajinskega odbora za protiletalsko obrambo, ravnatelj in podravnatelj po-

krajinskega prehranjevalnega zavoda in strokovnjak pokrajinskega namestitvenega urada.

Potem, ko so civilni komisariji podali poročila o svojih upravnih področjih, je Visoki komisar podal pregled o raznih vprašanjih, ki so bila načeta, in dal navodila tako glede prehrane, kakor tudi glede zdravstvenega stanja, o protiletalski obrambi in o poslovanju civilnih uradov Visokega komisariata.

Seja sveta Pokrajinske zveze delodajalcev

Ljubljana, 4. junija.

Danes dopoldne se je vršila v sejni dvorani Pokrajinskega sveta korporacij II. redna seja sveta Pokrajinske zveze delodajalcev za Ljubljansko pokrajino. Predsednik Zveze je pozdravil navzočega zveznega podtajnika Enza Sello-nija, nadalje dr. Attilija Apollonija kot zastopnika predsednika Pokrajinskega sveta korporacij komendatorja dr. Edvarda Bisia, strokovnjaka pri Zvezi dr. Silvija Marchesonija, strokovnjaka pri posameznih združenjih, ki so vključena v zvezi itd.

Preden je prečital svoje poročilo o delu, ki ga je opravila Zveza v lanskem in letošnjem

letu, je izrazil zahvalo Zveze Ekse. Visokemu komisarju, ki je vedno pokazal zanimanje za gospodarske potrebe pokrajine. Nadalje je izrazil tudi željo, da bo Ekse. Visoki komisar tudi v bodoče izkazoval svoje zanimanje za gospodarska vprašanja, kar je jamstvo za zagotovljeno gospodarsko bodočnost pokrajine.

Zvezin svet je nato ponovno izvolil prejšnje člane izvršilnega odbora, ki že po svojem svojstvu niso člani tega odbora, in je odobril poročila o proračunih in računskih zaključkih Zveze ter včlanjenih združenj, kakor tudi pri-spevke, ki jih morajo plačati delodajalci, končno pa je tudi potrdil sklepe o sindikalni vklju-čitvi.

Nemški vojak čaka s puško ob nogi

Sedanji odmor ga draži, toži se mu po borbi, da bi izvojeval mir

Berlin, 5. junija. V tem času pričakovanja velikih in odločilnih dogodkov dela Nemčija obračun o svojih mogočnih virih in možnostih, ki jo navdajajo z gotovostjo, da lahko vedro gleda v bodočnost. Čim bolj se bliža trenutek velikega spopada na raznih bojiščih, tem bolj narašča za-upanje naroda. »Deutsche Allgemeine Zeitung« piše: Mi poznamo načrte naših sovražnikov, oni pa naših ne poznajo. Totalna mobilizacija, izvedena pretekle mesece v Nemčiji in po vsej Evropi, je opremila nemški vojni stroj z orožjem in mu dala rezerve delovnih sil, ki zadoščajo za vsako morebitnost. Nemška vojna izdelava je izvedla velikansko delo, ki je dalo povečani nemški armadi po količini in kakovosti boljše orožje kakor kdaj koli prej. Ne vemo, kdaj bo odbila ura velike preizkušnje. Vemo pa, da so nemške sile pri-pravljene za izpolnitev vsake naloge na vzhodu, na zahodu in na evropskem jugu.

»Kölnische Zeitung« opominja, da je sedanji odmor uvod v trde bitke in zahteva od vseh sklenjenega duha in močno srce. Sovražnik računa na tradicionalno nagnjenost nemškega ljudstva k samokritiki. Narod se mora zavedati, da v velikih vojnah, ko se odloča o usodi ali življenju kakega naroda, ne vodi do zmage le orožje, marveč tudi živci. »Völkischer Beobachter« izjavlja, da je v teh tednih, ko se v obrisih že vidi odločilni dogodki, bolje delati in malo govoriti, kakor pa ugrabiti, kaj bo prišlo, kje in kdaj. To prepustimo

našim nasprotnikom, ki s tolikšno nervozo pričakujejo bodoče dogodke. Mi zaupamo v svojo moč in v Hitlerja, ki je vedno pokazal, da obvlada vsak položaj. Četudi se včasih nemškim armadam ni nasmehljaj pričakovan uspeh, so sposobnosti nemškega vojaka in uresničitve notranje fronte vedno preprečile sovražniku odločilne zmage. »Schlesische Zeitung« pa piše: Na bojišču vlada mir, toda nemški vojak ne miruje. Po dramatični borbi v pretekli zimi bi se na prvi pogled zdelo, da je z veseljem pozdravil sedanji čas počitka. Za seboj ima strašne mesece. Do roba je izpil bridki kelih zimske bitke. Drugič je preživel raz-besnelo zimo. Njegovo srce se je v teh tednih zje-klenelo. Vojak je bil izmučen, potreben počitka. Danes pa mu mir ne zadošča, ampak ga draži. Ne zato, ker bi bil žejen krvi in razdejavanja. Tega je že preveč preizkusil. Vendar pa mrlično čaka. Vidi, da so bile vrzeli v divizijah napolnjene s svežimi silami iz Nemčije, z njimi pa je prišlo novo orožje in rad bi se pomeril s sovražnikom. Toži se mu po borbi, da bi izvojeval mir. Tretje poletje vidi nemški vojak v Rusiji pot, ki jo bo moral še prehoditi do cilja. Ve, da bodo potrebne še težke žrtve, pa je pripravljen na vse, tudi na žrtvovanje samega sebe za zmago domovine. Pri-pravljen je čakati še nekaj tednov, tudi nekaj me-secev, ker ve, da se v tej veliki vojni nič ne zgodi, kar bi ne bilo potrebno. Na vzhodnem bojišču čaka nemški vojak s puško ob nogi. Morda bo čakal še en mesec ali več mesecev.

Med Angloamerikanci in boljševiki še ni edinosti

Pred vdorom v Evropo hočeta Washington in London v celoti spoznati namene moskovske sfinge

Berlin, 5. junija. »Anglosasi bodo izvedli vdor-ni poskus v Evropo le potem, ko bo Stalin pokazal vse svoje karte«. Tako neki nevtralni list tolmači številna poročila prihajajoča iz Newyorka. Vsa poročila se strinjajo v ugotovitvah, da Stalin z razpustom kominterne še ni odstranil vseh spornih točk in nesoglasij med vojnimi cilji ter stališčem Anglije in Amerike na eni ter Sovjetske Zveze na drugi strani. Še vedno obstajajo različni nespo-rasumi ozemeljskih sovjetskih teženj kakor tudi glede pogojev bodočega političnega in gospodar-skega sodelovanja med Angloamerikanci ter So-vjeti po vojni. Washington in London pritiskata na Moskvo, naj se postavi proti Japonski in dovoli severnoamerikanskemu letalstvu uporabo važnih opo-rišč v Sibiriji. Zaradi tveganosti vdornega poskusa v Evropo bi bili Anglija in Amerika pripravljene

za vdor pod pogojem, da dobijo od Kremlja točne garancije. Pred začetkom hočeta v celoti spoznati namene moskovske sfinge. Vsa ta poročila je ob-javil nevtralni tisk, predvsem švedski. Z ozirom na sedanji položaj ni dvoma, da so utemeljena. V Ber-linu vedo, da gre v marsičem za »živčno vojno« proti trojni zvezi, toda — tako izvajajo v Berlinu — osne sile so pripravljene na najhujše, to je, da resno gledajo na anglosaski vdorni poskus v Evro-po. Nemške in italijanske sile so pripravljene za nastop proti sovražnemu izkrcanju bodisi na sre-dozemskih, bodisi na norveških obalah ali kjer koli drugod. Evropa pa ni tisto, kar je bila Afrika. Če se hoče sovražnik izkrcati, mu ne zadošča majhen ekspedicijski zbor, ampak potrebuje najmanj mili-jon mož. To vojsko bo potem treba preskrbovati preko morja.

Italijanske sile uničile 36 ladij v treh mesecih

Rim, 5. jun. AS. V zadnjih treh mesecih so Italijanske pomorske in letalske sile v Sredozemlju in Atlantiku potopile 36 sovražnih trgovskih ladij z 259.000 tonami.

Blum se bo tretjič oženil

Pariz, 4. junija. AS. Izvedelo se je za željo bivšega predsednika francoske vlade in vodi-telja francoske ljudske fronte Leona Bluma, ki je zdaj v Nemčiji, da bi se rad navzlic pozni starosti tretjič oženil. Nemške oblasti so dovo-lile njegovi zaročenki, ločeni ženi advokata Henryja Torresa judinji Reichenbachovi, pri-hod v Nemčijo k svojemu bodočemu možu.

Rudarska stavka v USA

Buenos Aires, 4. junija AS. Stavka ameri-ških rudarjev se je tako razširila, da je mo-ral Roosevelt sklicati v hiši sestanek z notra-njim ministrom Ickesom in člani vojnega sveta. Stavka se je razširila na novih pet velikih rudnikov v državi Illinois. Stavka je povzročila krizo v vojni industriji. Ker ni premo-ra, je prenehalo delo v Detroitu, kjer več tisoč de-lavcev izdeluje motorje Packard. V tej tovarni je torej popolnoma zastalo izdelovanje letal-skih motorjev ter motorjev za vojne ladje.

Vremenska napoved: 6. junija nedelja: večinoma jasno, vdor vročega vala.

7. junija, ponedeljek: pretežno jasno, podnevi silna vročina.

Uradni dokument o načrtih kominterne

Pariz, 5. jun. AS. »Matin« je objavil besedilo pisma, ki ga je poslal predsednik kominterne odgovornim voditeljem komunističnih strank v Ev-ropi, naj ga objavijo komunističnim vojakom v Evropi nekaj dni pred razpustom kominterne. To pismo so našli pri nekem komunistu, ki je sku-sal na skrivaj prekorajiti francosko-švicarsko me-jo. Podpisal ga je generalni tajnik kominterne Di-mitrov. V njem napoveduje važno »strateško od-ločitev« ter vzpodbuja komuniste, naj to odloči-tev izkoristijo pri meščanskih razredih, zlasti pa med katoliškimi krogi in jih prepričujejo, da ne obstaja nikaka komunistična nevarnost. Obenem je treba člane komunističnih strank poučiti o pra-vem namenu tega koraka, da bodo dobro razu-meli, da bo ta korak po prehodni dobi dovedel do svetovne revolucije in do diktature proletariata. Komuniste je treba poučiti o tem posamično in poskrbeti, da ne bi izrabili tega pisma manj za-nesljivi elementi.

Trije vohuni obsojeni pred sodiščem za zaščito države

Rim, 5. junija. AS. Pred posebnim sodiščem za zaščito države je bil proces proti trem vohunom, ki so sporočali sovražniku novice politično-vojaškega značaja. Nemški državljani Sauer Kurt, častnik, in Italian Fazio Gaetano, sin nizozemske matere, sta sporočala švicarskemu državljani Robertu Stei-gerju, rezervnemu poročniku švicarske vojske, vsa poročila, ki sta jih zbrala v krogih, kamor sta za-hajala. Steiger je odstopal te novice neki tuji državi. Sauer je bil obsojen na smrt, Steiger na do-smrtno ječo, Fazio Gaetano pa na 30 let ječe. Nad Sauerjem je že bila izvršena smrtna obsodba.

Nemška vojna izdelava presešla vsa pričakovanja

Berlin, 4. junija AS. Nemški minister za oborožitev dr. Speer je bil z nekaterimi naj-boljšimi sodelavci sprejet v Hitlerjevem glav-nem stanu. Poročal mu je, da je povečanje vojne izdelave prekosilo letošnje leto vsa pri-čakovanja, pa naj gre za izdelavo orožja, tan-kov ali streliva. Hitler je ugotovil, da je ta uspeh, ki je prekosil vsa pričakovanja, po-sledica neumornega prizadevanja vseh delavcev in delavk v težki industriji ter odlične orga-nizacije, ki so jo preteklo leto izvedli odgo-vorni voditelji nemške vojne industrije. Tako delavcem in delavkam kakor voditeljem vojne industrije je izrazil svojo zahvalo. Hitler je na-to pohvalil nemško oboroževalno tehniko, ki jo vodijo nove in izvirne ideje, pomagajoč ji do-segati tako sijajne uspehe.

Proslava zedinjenja Italije in ustave

V nedeljo, dne 6. junija bo Ljubljana slo-vesno proslavila obletnico zedinjenja Italije in ustave in zato bodo vsa javna poslopja okraše-na z zastavami. Tudi župan mesta Ljubljane je odredil, da morajo biti na mestnih poslopih izvešene trobojnice. Zato naj prebivalstvo Ljub-ljane brez razlike posnema ta vzgled državnih uradov in županstva s tem, da okraši svoja poslopja z zastavami. Zastave bodo razobešene od zore do mraka.

Sprememba predpisov glede gibanja in javnih obratov v Kočevju

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je odredil, da se začne s 6. junijem pa do nove odredbe odreja čas za svobodno gibanje zno-traj bloka v Kočevju od 5. do 22. ure. Javni lokali in prireditve znótraj bloka se morajo zapirati ob 21.30.

Za ostalo ozemlje kočevske občine pa ve-ljajo glede gibanja in glede zapiranja javnih obratov prav isti predpisi, kakor so bili postavl-jeni 1. aprila 1943-XXI.

V ostalem pa se prav v ničemer ne spre-mene določila uredbe z dne 30. oktobra 1941-XX in 24. junija 1942-XX.

Obnovitev dovoljenj za kroženje avtomobilskih vozil

Urad za motorizacijo pri Visokem komisa-riatu objavlja, da s 30. junijem zapadejo do-voljenja za kroženje avtomobilov, vpisanih v Ljubljanski pokrajini.

Da bi si mogli ta dovoljenja obnoviti, mo-rajo prizadeti po redni poti poslati posebno prijavo, kolkovano s 6 lirami, na urad za ci-vilno motorizacijo in sicer do 30. junija t. l. in priložiti dovoljenje za vožnjo z avtomobilom kakor tudi vojno legitimacijo.

Razdelitev krompirja

Pokrajinski prehranjevalni zavod obvešča potrošnike v Ljubljani, da morajo dvigniti krompir na aprilske odrezke do torka 8. t. m. ker po tem datumu izgubijo ti odrezki vsako veljavnost.

Krompir razdeljujejo naslednje tvrdke: Kmetijska družba; Jelačin; I. Del. konsumno društvo (v vseh poslovalnicah); Konsumno društvo Vič; Gregore; Nickelsbacher; Smrkolj; Nabavljalna zadruga železničarjev; Sarabon; Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev; Ekonom; Bahovec; Lunder Terezija, Rožna do-lina; Marinko, Prisojna ulica 5.

Po kratki in težki bolezni, previdena s tolažili sv. vere, nas je za vedno zapustila v 74. letu starosti naša predobra mati, gospa

Klun Terezija roj. Trdan

dne 5. junija 1943 v Slajmerjevem domu v Ljubljani. Prepeljali jo bomo v nedeljo, dne 6. junija v Sajevec št. 24, od koder bo pogreb na farno pokopališče v Hrovači v torek, dne 8. junija 1943, ob 9 dopoldne.

Ljubljana, Sajevec, Renicci, dne 5. junija 1943.

Zalujoči ostali:

Janez, Ludvik, France in Lojze, sinovi; Karolina por. Oberstar, Marija por. Krsnič, Nežka por. Puželj, Ivanka, hčerke, zetje, snaha, vnuki in vnukinje ter ostalo sorodstvo.

Na praznik Gospodovega vnebohoda nas je po kratkem in hudem trpljenju v razcvetu svojih let nenadoma Bogu vdano zapustil, pokrepčan s Kruhomo Gospo-dovim, naš nad vse ljubljani in nepozabni sin, brat, stric in svak, gospod

VINKO

K večnemu počitku ga začasno položimo k Sv. Križu. Pogreb bo v ponedeljek, dne 7. junija 1943, ob pol petih popoldne iz kapelice sv. Frančiška na Zalah.

Trata, St. Vid, dne 5. junija 1943.

Globoko žalujoča rodbina ARHAR - KOPINOVA

Treba je pripomniti, da je carska vlada bila sicer res premalo prožna v svoji notranji politiki in preveč stroga z nasprotnimi strankami, da pa je bila v tem upravičena zaradi pretiranih zahtev teh strank. Če bi njihov boj proti nepravilnostim bil zmeren, bi go-tovo zmagale nad pretiranim konservativizmom. Največja ovira za na-ravni razvoj dežele je bilo dejstvo, da so boj proti vladi vodila skrajne stranke, ki so odklanjale kakršno koli misel na mirno evo-lucijo in so brez vsakega ozira pripravljali veliki prevrat.

Ze za časa vlade Nikolaja I., v dobi nastanka tretjega stanu, so bili voditelji revolucionarnega gibanja prežeti utopističnega socializ-ma, pričenega iz Francije in so stremeli za tem, da bi posnemali francosko revolucijo. Začelo se je torej govoriti z veliko vneto o zvesti giljotini in o pobojih. Pozneje so preureditve Aleksandra II. zadovoljevale samo zmerno evolucionistično manjino. Velik del inte-lektualcev pa je bil pod vplivom revolucionarnega duha. Terorizem, ki se je pojavil, nikakor ni izzval splošnega obsojanja. Ravno na-sprotno, zmerne stranke so se kazale čudno prizanesljive nasproti

tem izgredom. Vsi so gledali samo romantično stran revolucije, ne da bi se zavedali njene nevarnosti. Atentatorje so smatrali kot muč-nike, predvsem tisti, ki sami niso bili sposobni za kako odločno dejanje in niso hoteli videti posledice takega terorizma, ki bi ga podpiralo javno mnenje. Videli smo, kdo so bili tisti, ki so ustvar-jali to javno mnenje in da so voditelji teh ljudi izhajali iz sloja in-telektualcev, ki ni imel nikakih tradicij in je zato preziral pretek-lost ter stremel z vsemi silami za tem, da bi si zagolovil kakršnokoli politično vlago. Poleg tega pa je bil še očaran od spominov na fran-cosko revolucijo. Največja nevarnost je obstojala prav v nedolčnosti zahtev, ki so namenoma bile izražene z nejasnimi besedami. Vodi-telji so dobro vedeli, kam hočejo dospeti, a tega nikakor niso ho-teli povedati javno. Govorilo se je o socialni pravičnosti, o človeškem dostojanstvu in o politični svobodi. Te besede so privlačevale ljudi vseh slojev, ki niti malo niso želeli splošnega prevrata in ki si niti niso mogli predstavljati kakšen naj bi bil ta prevrat, ker niso poznali resničnih stremeljenj skrajne stranke. Ta nejasna gesla se niso mnogo razlikovala od zahtev zmernih krogov, ki so hoteli od-straniti samo nekaj zlorab in doseči sodelovanje v vladi s pomočjo parlamenta. Skrajni krogi so se skrivali za najbolj pravične zahteve in ustvarjali videz, da tudi oni ne zahtevajo od vlade drugega, kot pravice, ki jih je do sedaj krivično odklanjala. Politična policija je bila boljše poučena in je vedela, da ima opravka z najhujšimi na-sprotniki, nikakor pa ne z zmerno opozicijo. Toda ker med obema strankama ni bilo točne razdelitve, so koraki policije bili skoraj vedno odvrtni, ker se je zdelo, da dela na slepo in da ne zna ločiti pravih zločincev od neškodljivih sanjačev. Tisti, ki so se sami postavili za voditelje ljudstva, so pripravili javno mnenje tako, da je poznalo

samo primere krivične strogosti, medtem ko je resnična priprava revolucije, ki je že zelo napredovala, ostala popolnoma skrita. Bilo je v tem usodno nesoglasje, ki je vladi odvzelo vsako zaupanje in spoštovanje. Bodoči zgodovinarji ruske revolucije bodo morali raz-deliti odgovornost tega nesporazuma in bodo brez dvoma poudarili dvočleno vlogo liberalcev, ki se niso hoteli nikdar ločiti -1 skre-pnih struj, pač pa so se zvezali z njimi, ker so jih smatrali kot izvrstno orodje, s katerim so hoteli oplasti vlado in jo prirediti k popustli-vo-sti. Toda ta taktika je s strani vlade izzvala slepo reakcijo.

A nimamo nikakega namena, da bi pisali zgodovino ruske revo-lucije. Poudariti hočemo samo, da je bilo popolnoma naravno, da vodilni krogi v državi niso zaupali tistim, ki so za pravičnimi za-htevami ekivalirali načrte za samomor vsega družabnega reda.

Nemogoče je bilo, da bi carica ne gledala položaja s tega vidika, v trenutku, ko se je začela zanimati za notranjo politiko dežele. V tem je bil razlog, zakaj je vedno bila nasprotna vsem, ki so se dru-žili z liberalci. Vedno je nejasno slutila za lepimi besedami grozečo razpoloženje. Slutila je tudi, da tisti, ki so govorili v imenu nara-đa, nikakor niso bili predstavniki resničnega mnenja in resničnih te-ženj naroda samega. Njena napaka je bila v tem, da si je domišljala, da sama bolje pozna to mnenje in te težnje.

Povedali smo že, da je njeno pojmovanje o dobrem mušiku bilo zelo daleč od resničnosti. Tudi ko je pozneje imela priliko, da je videla to ljudstvo bolj od blizu v osebi vojakov, mornarjev in ro-marjev, je imela pred očmi še vedno samo sliko kmečkega stanu. Do konca pa ji je ostal neznan gospodarski položaj, ki je delal »meta nezadovoljnega in ki je privedel podeželsko ljudstvo pod popolni vpliv spretnih agitatorjev.

Romanje vernikov k Mariji Pomagaj v stolnico

Ljubljana, 5. junija.

Od vseh Slovencev ljubljena žudodelna podoba Matere božje — Marije Pomagaj — je sedaj stalno v naši sredi, v stolnici cerkvi, nameščena na desnem stranskem oltarju sv. Dizme, kjer je namodelila neko drugo podobo Matere božje. Odkar se je Marija Pomagaj vrnila v spokorni procesiji v soboto popoldne v stolnico, jo stalno obkroža veliko število vernikov, ki se ji vdano bližajo s prošnjami in priporočili. Ganljivo je videti naše ljudstvo, kako se zbira krog te žudodelne podobe, ki jo je desetletja in desetletja častilo in h kateri se sedaj, v tako resnih časih, zopet približuje z vdanostjo, z otroško preprostostjo in globoko vernostjo. Že takoj prve dni so gospe in dekleta nanesele na oltar razkošno cvetje, ki se sedaj stalno menjava, tako da je vedno sveže. Marija Pomagaj med cvetjem, krog nje pa verna črta, to je prava podoba, pravi obraz našega ljudstva in našega časa.

Pred oltarjem, na katerem je žudodelna podoba, stalno kleči toliko vernikov, kolikor dopušča prostor, ostali verniki pa čakajo v klopih, vsi z rožnim vencem v rokah ali z molitvenikom. Takoj ko nekaj vernikov odide izpred oltarja, se približajo drugi, ki pokleknejo in goreče molijo ter se priporočajo Materi božji. Vsak zase in za druge poklanja Mariji svoje bridkosti, svoje želje in svoje prošnje. Med temi verniki so nešteti, ki so bili večkrat že pri Mariji Pomagaj in ki se sedaj zatekajo k njej kot svoji zaupnici. Prihaja pa tudi mladina, v neznanih mladeniških in deklinskih letih, ki jo vodijo sem starši ali starejši svoji in ki prvič gleda to žudodelno podobo. Slika Marije Pomagaj je tako izrazita, da ima nedvomno tudi veliko umetniško vrednost. Izraz oči in lica Matere božje ter Jezuščka je tako gniljiv, tako mil in prodiren hkrati, da človeka gane in mora nehoti poklekati, tudi če ne bi to nameraval. Toda vera v ljudeh je tako močna, da se bližajo oltarju z največjo otroško vdanostjo in ljubeznijo.

Prihajajo vsi: vseučiliški profesorji poleg preprostitih delavcev, stare žene in mlada dekleta, fantje in najlepši letih, poleg odraslih mož, otroci, ki komaj izgovarjajo prve molitve, poleg duhovnikov, redovnic, lepo oblečene gospe, kmeticke, skratka vsi, zastopniki vsega naroda. Solarke so na primer namenjene v gimnazijo ali na razne tečaje, pa mimogrede še skočijo v stolnico, da se s kratko molitvijo priporočijo Mariji Pomagaj za boljši uspeh pri pouku, pride oče, ki prosi Mater

božjo za sina, mnogo pride tudi takih, ki ne prosijo ne zase, ne za nikogar osebno, temveč za vse — da bi Mati božja izprosila pri Bogu mir človeštvu — tako se spleta poleg vidnega venca cvetja krog Matere božje še nevidni, toda mnogo bolj veličasten venec neštetihih prošnji in zahval. Med neštetihih častilci so tudi taki, ki so se že zaobljubili pred nekaj leti za romanje k

Po čem ločimo šolane plavalce od samoukov

Kopalci se navadno zadovoljijo s tem, da vztrajajo na površini vode; in če jo znajo kolikor toliko hitro »rezati«, tedaj so prepričani, da so izvršni plavalci. Toda s plavljenjem je podobno kot s petjem ali kot z drugimi veščinami; vsega se je treba dandanes učiti, pri vsakem udeleževanju ločijo pravilno od nepravilnega ter govorijo tudi o slogu, tehniki in podobnem. Ker smo ravno v času kopalne sezone, bo zanimivo zvedeti, kaj je v plavanju pravilno in kaj nepravilno; marsikdo se bo prepiral, da ni tak mojster tega lepega športa vročih dni kot si je morda predstavljal.

Šolane plavalca lahko na prvi pogled ločijo od nešolane že po ležanju na vodi. Športniki, ki so se učili crawlja na Iliriji, ležijo skoraj vodoravno na površini vode, pri samoukih pa opazite, da jim visijo noge globoko proti dnu. Če bi primerjali oba primera s čolnom, tedaj bi lahko rekli, da leži izurjen plavalec lepo na površini vode kakor lahek tekmovalni čoln, samouk pa se težko pomika naprej, ker mu nudi poveseno telo preveč upora in je podoben tovornemu čolnu, čigar trup sega globoko v vodo. Popolnoma razumljivo je, da je pravilna lega telesa pri plavanju samo ena: skoraj vodoravno ležanje ob površini vode.

Tudi po drži glave lahko ugotovimo ali gre za šolane ali za nešolane plavalce. Ljudje, ki se bojijo vode, molijo navadno glavo visoko nad vodno gladino. Takšna drža utruja, hkrati pa pomeni nepotrebno izgubljanje energije. Ne smemo namreč pozabiti na Arhimedov zakon, ki pravi, da izgubi vsako telo v vodi toliko na teži, kolikor znaša teža izpodrinjene vode. Ker je torej glava edini del telesa, ki moli iz vode, pomeni pri vztrajanju na površini vode tudi razmeroma občutno breme, ki ga mora držati s plavalnimi gibi. Pri

Mariji Pomagaj, pa zaradi vojnih časov niso mogli izpolniti zaobljube, sedaj pa so srečni, da morejo poklekati pred pokroviteljico našega naroda in se ji zahvaliti za izkazane milosti ter jo prositi za nadaljnje.

Marija Pomagaj v stolnici je postala vnovič cilj romanja neštetihih in to romanje raste od dneva do dneva. Še bodo prihajali verniki, še bodo prosili Marijo Pomagaj in se ji zahvaljevali, zakaj Ona je bogata milosti in močna v svojih priporočilih pri Bogu.

šolanem plavalcu bomo opazili, da drži tudi glavo v vodi (n. pr. pri plavanju crawlja) in da jo suče samo toliko, da pridejo usta na površino, da lahko vdihuje.

Ko že govorimo o glavi, se lahko dotaknemo še nekaterih podrobnosti. Če boste videli plavalca, ki ima lica napeta kakor trobentač, če boste opazili, da zapira oči in se kremlji, ko mu plusne voda v obraz, tedaj ne bo težko uganiti, da gre za neizurjenega kopalca; dobrega plavalca namreč ne moti pluskanje vode, oči ima ves čas odprte (gleda seveda tudi pod vodo), pa tudi sicer se drži mirno kakor na sprehodu.

Toliko o legi telesa in o drži glave. Enake važnosti je tudi plavalno premikanje rok in nog. Strokovnjaki pravijo, da ne smemo izvajati plavalnih gibov z močjo, temveč mehko in sproščeno. Napačno je torej energično zabiranje rok v vodo in napačno je tudi veslanje z napetimi mišicami. Slab plavalec napravi vtis telovadca, ki strumno ali odsekanj izdaja svoje gibe; plavalec pa, ki je tako izurjen, da lahko preplava 100 m v 80 sek. ali celo v boljšem času (svetovni rekord v plavanju na 100 m znaša 56,4 sek.) plava mehko in sproščeno ter spominja njegove kretnje v marsikaterem oziru na ribje plavanje.

Če se vprašamo, kako ne smemo plavati, tedaj si moramo zapomniti, da je napačno povesiti noge, moleti glavo visoko nad vodno gladino, napenjati lica, pozabiti na dihanje, plavati z napetimi mišicami in izvajati plavalne gibe trdo ali odsekanj; prav pa je ležati na površini vode kakor deska, mirno dihati kakor pri sprehodu in izvajati mehke kretnje, pri katerih potrošimo najmanj moči.

Križanka št. 90

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20				21						22								23
24						25					26	27	28					
29					30	31			32								33	
34				35				36	37	38	39				40			
41			42	43				44			45	46		47	48	49	50	
51		52				53					54	55				56		57
58					59				60									

Vodoravno: 1. hrvatski roman, 16. Verdijeva opera, 20. poljski pridelek, 21. ljubimec, 22. znamenita ameriška letalka (1898—1937), 23. starorimski denar, 24. egiptovski mrljič, 25. srabotiv, 27. alkoholna pijača, 29. trdna snov, 31. kozuhovina, 32. italijanski slikar (1518—94), 34. prevajalec romana pod 1. vodoravno v slovensčino, 39. gorovje v Sajanih v Aziji, 40. francoski maršal (1802—1869), 41. izumitelj plinskih motorjev, nemško moško ime, 43. starorimsko hišno božanstvo, 44. nordijski denar, 45. Shakespeareova naslovna oseba, 48. angel, 51. tekma, 53. srbsko moško ime, 54. pamet, 55. del glave, 56. nemški romanopisec (1834—1912), 58. Aškerčeva pesem, 59. prevozno sredstvo, 60. pisatelj romana pod 1. vodoravno.

Navpično: 1. prometna ovira, 2. gora na Balkanu, 3. kraj v Avstriji, 4. francoski modroslovec (1828—1893), 5. Aleksandrija, 6. tvorba na železu, 7. nebesna stran, 8. reka v Spaniji, 9. znanost, 10. kislina, 11. nadglavišče, 12. glasbilo, 13. ploskovna mera, 14. slavna italijanska rodovina s pridevkom di Revel, 15. samoglasnik iz besede pod 31. vodoravno, 16. moško ime, 17. hoditi, 18. italijanski pesnik (1265—1321), 19. langobardski vladar (749 do 756), 26. evropski ognjenik, 28. ostrsi, 30. prisilno delo, 31. plemiški naslov, 33. trinog, 35. zvok, 36. kitove škrge, 37. Medejin oče, 38. čud, 41. pesnitev, 42. reka v Rusiji, 43. pralni pripomoček, 46. afriški ptič, 47. soglasniki iz znane jetniške jedi, 49. mesto v Nigeriji, 50. finski pripovednik (1861—1922), 52. kratica za rimsko-katoliški, 53. del stroja, 57. kemični znak za natrij.

Rešitev križanke št. 89

Vodoravno: 1. Dorritova najmlajša, 19. Ohio, 20. kokava, 21. Rea, 22. Oto, 23. oda, 25. bosjak, 26. ozeba, 27. Klio, 28. dlan, 29. oltar, 31. Azov, 34. odmek, 37. sraka, 40. Mirko Javornik, 44. Apatin, 48. SHI, 49. trk, 51. mil, 53. botanik, 55. ena, 56. Atala, 57. oaza, 58. ovov, 59. premik, 60. Kasal, 61. Charles Dickens.

Navpično: 1. dobom, 2. ohol, 3. ris, 4. rojak, 5. Ikar, 6. Tokaj, 7. oko, 8. Vazov, 9. ave, 10. nabor, 11. Arad, 12. jek, 13. malik, 14. loi, 15. Atos, 16. jod, 17. šola, 18. Ada, 24. Ana, 30. trias, 32. zamah, 33. volar, 35. mitos, 36. kan, 38. Rak, 39. kinin, 41. ihta, 42. oral, 43. Nove, 45. Pirc, 46. teme, 47. Naks, 48. sak, 49. tla, 50. Koc, 52. Iza, 53. bol, 54. ajd, 59. pi.

Smrtna nesreča v Kamni gori pri Trebnjem

Ko je prvega junija peljal posestnik Retelj Janez iz Lokovke umetna gnojila čez progo, se je zgodila na križišču šentjanske železnice nesreča, ki je zahtevala tudi njegovo življenje. V trenutku namreč, ko bi moral Retelj prevoziti železniško progo, je pripeljal šentjanski vlak, ki je pregazil voz, Retlja pa je lokomotiva potegnila pod kolesa in ga med ostanki razbitega voza dobesedno zmelala. Pokojni zapušča 7 nedoletnih otrok, s katerimi sočustvujejo vsi.

Dobra in zla sloga

Ko se je med ljudstvom organiziral oborožen odpor proti vedno hujšemu nasilju komunizma, so komunisti vrgli v javnost geslo, češ da se razdira narodna sloga. Ze prej so uporabljali to propagandno frazo. Ko so osnovali svojo »Osvobodilno fronto«, so ožigosali vsakogar, ki te fronte ni odobral, češ da je proti narodni skupnosti. Glasno so pa zavpili zlasti tedaj, ko so se deželani dvignili z orožjem proti njim in se začeli braniti. Od leve in desne so začeli padati očitki, da se dela razdor, da se uničuje narodna sloga itd. Ta očitke je nekako ostal, in celo nekateri, ki do komunizma nimajo nikakih simpatij, z neko zagrenjenostjo in mrzljavo gledajo na tiste, ki niso pustili, da bi se Slovenci »zedinili« v Osvobodilni fronti ter si tam ustvarili »slogo«.

O pomenu sloge je bilo že v polpreteklosti veliko nesporazumljenja. Sploh je za sodobni čas značilno, da ne zna ločiti pojmov in da mnogokrat nižje vrednote predpostavlja višjim. Sloga je namreč lahko dvojna: dobra sloga in zla sloga, sloga v dobrem in sloga v zlem. Treba je torej med slogo in slogo dobro razlikovati. Dobro slogo ustvarja ljubezen, ki je po Tomažu lahko naravnana na božjo dobroto ali pa na dobroto bližnjega. Narediti razdor v tej slogi, ki jo ustvarja prava ljubezen, je gotovo greh. Zato je rečeno v Pregovorih: »Šest reči je, ki jih Bog sovraži, sedmo pa stidi njegova duša«; in kot sedmega postavlja tistega, ki troši med brate razprtije.

Je pa še druga sloga, ki je zla sloga, sloga v zlem. To slogo ustvarja neurejena ljubezen ali pa celo sovraštvo, ki se zoperstavlja kakšni božji ali človeški dobroti. Uničiti tako slogo, povzročiti v njej razdor pa je naravno hvalevredno. Sveti Tomaž navaja kot primer, kako hvalevredno je povzročiti razdor med onimi, ki so složni v zlu, zgled apostola Pavla, ki je hotel zasejal razdor med saduceji in farizeji in tako razdril njihovo zlo skupnost.

To važno razlikovanje o dobri in zli skupnosti je v življenju tolikokrat važno in sodobno. V človeku je neko globoko nagnjenje, ki izvira iz njegove socialne narave, da mu je všeč skupnost, sloga, složno sožitje. Znano je, kako je zlasti propaganda komunizma doumela razna človeška stremeljenja in težnje ter jih izrabila za svoje agitacijske namene. Tako so komunisti že od prvih začetkov zelo dobro izrabili človekovo stremeljenje po slogi in solidarnosti. Ze od prvih nastopov mednarodnega komunizma smo slišali o raznih »enotnih frontah«, o »delavski skupnosti«, o »slogi proletarcev vseh dežel«. Poleg tega moremo v besedišču komunistov kar stalno zasledovati vedno ponavljajoče se besede »solidarnost«, »kolegialnost« itd. To neprestano poudarjanje složnosti in složnega nastopa brez dvoma vpliva na ljudi, kajti težnja po enotnosti in složnosti je eno najglobljih človeških stremeljenj. Sploh je znal komunizem v nekaterih pogledih izvrstno razumeti in se bolje izrabiti človeške nagone, kar je zelo dobro opisal Rus Ivan Kologrivov. Tako se ustvari videz, da dela zlo vsakdo, ki se zoperstavlja skupnosti, kot jo ustvarja komunizem, že zaradi tega, ker razdira skupnost, ne glede na to, ali je ta skupnost usmerjena v dobro ali v zlo.

Kadar torej govorimo ali čujemo o slogi, je treba pomisliti, ali je ta sloga dobra ali zla. To važno razlikovanje je treba uporabiti tudi na naše sodobne domače razmere, ko je nekaterim v mislih le sloga s komer koli, samo da je sloga. Končno sloga tudi ni najvišja dobrota. Višja je ona dobrota, ki je nanjo naravnana ljubezen, ki to slogo ustvarja. Če je pa ta dobrota v resnici le navidezna, če je zlo, ne dobrota, potem je ljubezen, ki to slogo ustvarja, naravnana v zlo, sloga sama pa zla sloga. Takšno slogo uničevati je vedno hvalevredno.

Župnik Andrej Šavli — srebrnomašnik

V sredo dopoldne je daroval v stolnici na oltarju, kjer je sedaj milostna podoba brezjanske Marije Pomagaj, ob 25-letnici mašništva srebrno sveto mašo g. Andrej Šavli, župnik s Trate pri Škofji Loki, sedaj v Devici Mariji v Polju. Jubilejne svete maše se je udeležila tudi njegova 81 letna mati z otroki in svojimi prijatelji in znanci. Jubilant je opravil jubilejno sveto mašo prav v duhu skromnosti kakor je sam skromen in ves srečen, da ga je brezjanska Marija, pred katere podobo je pred 25 leti bral novo sv. mašo, ohranila. Uglednemu jubilantu iskreno čestitamo z željo, da bi obhajal med svojimi tudi še zlato sv. mašo!

Nakazovanje in razdeljevanje sira in marmelade

Prehranjevalni zavod Vis. Komisariata za Ljubljansko pokrajino poziva vse trgovce — razdeljevalce v Ljubljani, da dvignejo v Goposki ulici št. 12 do 9. junija nakazila za sir in marmelado za mesec junij.

Potrošniki bodo lahko dobili za mesec junij od 10. t. m. dalje pri običajnem trgovcu na odrezek D 150 gr mehkega sira in 60 gr parmezana; pripadajoče količine marmelade so bile za tekoči mesec že objavljene.

KULTURNI OBZORNIK

XV. simfonični koncert

Zadnji simfonični koncert v Unionu je bil za poslušalce zanimiv iz več ozirov: nekaj izvajanih skladb v Ljubljani sploh še nismo slišali, druge pa tudi komaj kdaj; vsaj veliki večini poslušalcev niso po bliže znane. Tudi sprememba dirigenta ni bila brez koristi; vsak dirigent da skladbam svoj osebni pečat, interpretaciji vdihne novo življenje, v svo izvedbo prinese prijetno osvežitev.

Na prvem mestu tega koncerta so izvajali Novakovo Slovaško suito. V skladbi polje živa muzika, prepojena vsaj po duhu, če že ne dejanske, a folklorni elementi slovaškega ljudstva. Odstavki, bodisi nabožno občuteni ali mehko zasajani ali razposajeno razigrani; prav vsi so moštrosko izdelani. Svežost in prirodna sila, ki veje iz te glasbe, mora zajeti slehernega poslušalca. Zandona najeva Trentinska rapsodija je delo svoje vrste. Predvsem zadivi poslušalca blesteča instrumentalacija, ki je, se zdi, skladatelju glavni namen. Ne trdim, da skladatelj zanemarljivo splošno glasbeno etran; pač pa je orkestralna barvitost in toliko meri izrabljena in poudarjena, da kar slepi poslušalec, ki skoraj nima časa, da bi se zanimal še za oblikovno in motivično gradnjo skladbe. Kot zaključno točko koncerta smo slišali Čajkovskega klavirski koncert v b-molu op. 23, ki ga moremo šteti med najodličnejša dela slavnega mojstra.

Koncert je vodil Niko Stritof. V njem poznamo dirigenta izredne glasbene nadarjenosti; globoko muzikalno doživljanje, ki prežinja dirigenta, pre-

haja od njega tudi na orkester, ki mu sledi na vsak gib. V vsakem dinamičnem odtenku, pri vsaki spremembi tempov, pri vstopih tēm, pri stopnjevanju in odnehanju glasbenih misli; prav povsod se pozna vpliv tenkočutne dirigentove roke. Pri klavirskem koncertu Čajkovskega je odigral solistični del klavirski virtuos Anton Trost; s svojim nastopom je znova dokazal, da je umetnik prve vrste; svoj tehnično izredno težak del je izvršno obvladal in se s svojo igro zmagovito uveljavil v medsebojnem tekmovalstvu klavirja in orkestra. Ves koncert je napravil na številno občinstvo najlepši vtis.

Tomčev »Križev pot« v stolnici

Po preteku dobrega meseca od prve izvedbe v Unionu smo imeli priliko slišati ponovitev Tomčevega Križevga pota v stolnici. Izvajalci so bili isti, le da je odpadel orkester, katerega so nadomestile orgle v izvedbi mons. Stanka Premrla. Gotovo je prav in hvalevredno, da je do te ponovitve prišlo, saj je delo stalo skladatelja in izvajalce toliko truda, da samo enkratna izvedba niti od daleč ne bi odtehtala njihovih žrtv. Tudi odziv od strani občinstva je bil nadvse ugoden; velika stolnica je bila popolnoma polna in so morali celo pripraviti dolge vrste novih sedežev, česar pri cerkvenem koncertu v Ljubljani skoraj ne pomnimo.

Če naj glede izvedbe vzamemo nekoliko strožje mero — in menim, da smo glede poslanstva, ki ga ima Glasbena Matica in glede tradicije in ugleda, ki ga uživa, do tega popolnoma upravičeni — moramo znova ugotoviti, da nas izvedba ni zadovoljila. Saj to je bilo tudi pričakovati, kajti napake, na katere sem opozoril pri prvi izvedbi, se ne dajo odpraviti v nekaj vajah. Dobra akustika ljubljanske stolnice je te napake odkrila s kar ne-

usmiljeno jasnostjo. Posebej je še motilo pogosto in občutno detoniranje ženskega zbora (zlasti v IV. postaji), česar v Unionu ni bilo toliko čuti. — Oba solista pa sta v stolnici prišla mnogo bolj do veljave in sta svojo nalogo izvedla z veliko umetniško dovršenostjo.

Nov reproduktivni faktor so pri ponovitvi bile orgle, ki so stopile na mesto orkestra; cerkvenemu značaju in polifonemu stilu skladbe se tudi nekam najbolj prilagajajo. Za šenklaške orgle bi pač težko našli idealnejšega igralca kakor je mons. Premrl, ki je ob teh orglah tri dolga desetletja rasel v svoji umetniški osebnosti in ki podrobno pozna vse njihove skoro neizčrpne možnosti. Monsignorjeva naloga nikakor ni bila lahka, kajti orgelska partitura zahteva s svojimi zapletenimi kontrapunktičnimi tvorbami precizno in jasno igro, predvsem pa dvurno izvajanje brez pravega odpora zahteva velik napor in napeto duševno koncentriranost. Vse te težave je mons. Premrl premagal z velikim uspehom. Če še pomislimo, da je z veliko rutino tudi vse sam registriral, lahko vidimo, kako veliko delo je opravil. Vendar pa naj mi bo dovoljeno opozoriti na nekaj stvari: njegova igra je premalo vezana, okordi na koncu fraz so nekam prehitro odrezani, registracija je bila na nekaterih mestih premočna in še: če bi se v tempih bolj podvrgel dirigentu in ne skušal uveljaviti lastne volje, bi bila skladnost med zborom in orglami bolj popolna.

Koncert na dveh klavirjih

Kakor dobimo veliko število solističnih klavirskih virtuosov, tako so koncertanti na dveh klavirjih redkejša prikazen. Pri nas gojita tako skupno igro Marta Bizjakova in Silva

Hraščeva, ki sta nam predvajali že lepo številno tozadevne literature. V zadnjih dneh sta pa pri nas koncertirala Rio in Gregoria Nardi, ki sta v veliki filharmonični dvorani odigrala obširen spored skladb za dva klavirja. Na sporedu je bil Mozart s sonato v d-duru, Schuman z varijacijami op. 46, Chopin z rondonom op. 73, Clementi z drugo sonato, Brahms z valčkom op. 39 in Infante s tremi andaluskiimi plesi. Oba koncertanta sta pred vsem dovršeno vigrana, kar je posledica trajnega skupnega dela; toliko popolnosti in skladnosti v skupni igri, kot sta jo pokazala oba umetnika, le redkokdaj najdemo. Podrejanje drug drugega, izstopanje važnejših mest, prehajanje glasbenih misli z instrumenta na instrument, izdelana dinamika in tematika: vse to je sad dolgotrajne skupne vaje. Svojo tehnično spretnost sta lahko pokazala pri več skladbah, v največji meri pri Infanteju. Njuna igra je mehka, jasna, kultivirana in tudi na dinamično najbolj razgibanih mestih prav nič silovita. Za lepo izvedbo so bili poslušalci obema umetnikoma od srca hvaležni.

Nove skladbe

Tri evharistične pesmi. Harmoniziral Franc Premrl. Cena izdave 250 L. Napevi teh pesmi, v naših krajih doslej najbrž neznani, so vzeti iz naroda; harmonizacije, lahko, preprosto in smiselno, je oskrbel našim cerkvenim zborom že dobro znani Franc Premrl. Po svojem besedilu (prva: Hvali, Sion, Rešenika; druga: Hvali, svet, Odešenika; tretja: Jezik, poj ekrvnost častito) bodo pesmi, prav pripravne za bližnji praznik ev. Rešenja Telesa. Kot take jih tudi našim cerkvenim zborom priporočamo.

Drobne novice

Koledar

Nedelja, 6. rožnika: Norbert, škof in ustanovitelj reda; Mehtilda, devica in ustanoviteljica reda; Kandida, sveta žena.

Ponedeljek, 7. rožnika: Robert, opat; Ana Garzia, devica; Pavel, škof in mučenec.

Torek, 8. rožnika: Medard, škof; Kaliopa, mučenica; Klodulf, škof; Viljem, škof.

Zgodovinski paberki

6. rožnika:

I. 754. je umrl mučenik smrti Anglosas Winfried ali Bonifacij, apostol Nemčije. S svojimi učenci je širil Kristusov nauk in ustanavljal samostane, ki so postali pomembna kulturna središča. Najimennejši izmed teh samostanov je bil v Fuldi. Bonifacij je organiziral frankovske cerkve z ustanovitvijo ali obnovo številnih školi. Papež mu je podelil nadškofjsko čast s sedežem v Kölnu, kasneje v Mainz. S tem, da je svoje cerkvene ustanove podredil državi kakor tudi papežu, je pripravil svetovnozgodovinsko zvezo med frankovsko državo in papežtvom. V poznari starosti se je napotil še enkrat oznanjevat krščanske vero k Frizom, ki jih je še v mladosti brezuspešno skušal spreobrniti, tam je zaslužil mučeniški venec.

I. 1369. se je rodil Jan Hus, pridigar v Betlehemske kapeli v Pragi in pozneje profesor na praškem vseučilišču. Užival je zaradi svoje resnosti in strogega pravnega življenja velik ugled. V spisih, ki jih je objavil v češkem jeziku, se je oprijel krivoverskih nauk Johna Wiclifa, pobijal papežev primat, nastopal zoper svetno oblast cerkve ter pobiranje denarja za odpustke, ter označil sveto pismo kot edino in najvišjo cerkveno avtoriteto. Po Husovem nasvetu je kralj Václav preuredil praško univerzo, ki je bila dotlej čisto v nemških rokah. Po novi ureditvi je bil merodajen češki element, zato je večina nemških dijakov in profesorjev zapustila Prago ter odšla v Leipzig, kjer so osnovali novo univerzo. Hus je postal prvi rektor preurejene univerze v Pragi. Po koncu v Pisi se je Hus sprl s papežem, praški nadškof ga je izobčil iz cerkve, toda Hus je nadaljeval svoje delo in pridobil si svojo govorniško spretnostjo vedno več pripadnikov. V tem se je sešel v Konstanco, kjer je bil izvedel potrebne cerkvene reforme. Hus je odšel s cesarjevo spremnico na koncil, toda tam so ga kmalu zaprli in ko ni hotel preklicati svojih nauk, kot krivoverca živega sežgali na erjadi leta 1415.

I. 1860. je umrl največji italijanski državnik 19. stoletja Camilo Benso Cavour, ki je v dobi svoje vlade sardinsko kraljestvo popolnoma preuredil ter okrepil, nakar je v zvezi z Napoleonom III. potisnil Avstrijo iz Lombardije in zedinil Italijo.

Izšla je knjižica
Stražar naših svetinj
(univ. prof. dr. Lambert Ehrlich)
Dobi se v knjigarnah in trafikah. 1 lra.

Novi grobovi

† Gospod Anton Sucher, revizor cestne električne železnice v pokolu v Ljubljani, je po dolgi bolezni za vedno zatisnil svoje oči. Pogreb bo v nedeljo, 6. junija, ob pol petih popoldne, iz kapelice sv. Petra na Zalah k Sv. Križu.

† Gospodina Alojzija Kopač v Ljubljani, je po hudi bolezni mirno v Gospodu zaspa. Pogreb bo v nedeljo, 6. junija, ob 5 popoldne, iz hiše žalosti Rožna dolina II-22, na farno pokopališče na Viču.

† Gospa Frančiška Kerkoč roj. Slokar je umrla v Ljubljani. Pogreb pokojne bo v nedeljo dne 6. junija 1943 ob 3. popoldne iz kapele sv. Andreja na Zalah k Sv. Križu.

Naj rajnim sveti večna luč! Vsem, ki žalujejo za njimi, naše iskreno sožalje!

Osebnostne novice

— Poročila sta se včeraj v Ljubljani mladi slovenski zdravnik dr. Janež Jože iz Globeli pri Sodražici in gdč. Zabukovec Anica iz Nove vasi pri Raketi! — Mladima zakoncem kličemo: bilo srečno!

Ležalne stole, vrtno stole, mize, vse moderno pohištvo dobavljiva trdka
Cankar, Črnomelj

Drobna ljubljanska kronika

Kongregacija gospodskih in kongregacija učiteljske pri sv. Jožetu (matu svoj redni shod v ponedeljek, 7. junija. Pridite vsi!

Drugi del rekolekcijske za gospe in matere v Lichtenurnu bo v četrtek, 10. junija, ob 8 zjutraj za nagovorom, skupno sveto mašo in obhajilom. Pridite!

Odsek za protituberkulsko zaščito mestnega poglavarstva se bo preselil v tehnični oddelek (Kresija), Lingarjeva ul. 1. II. nad. soba 43. Zaradi preselitve odsek v ponedeljek, 7. in v torek, 8. junija, ne bo posloval. Od srede, 10. junija, dalje pa vabimo hišne posetnike, da oddajo popisne pole za hišno zaščito. A in B in naerte zakonito v teh novih prostorih.

Vodstvo po razstavi v Jakopičevem paviljonu bo imel danes, 6. t. m., g. akad. slikar Stane Kregar s posebnim oziranjem na našo časopisno kritiko. Obenem opozarjamo, da je danes neprekinjeno zadnji dan razstave. Pohitite z obiskom razstave moderne slovenske likovne umetnosti.

Sprejemni izpiti za prvi razred gimnazije. Dne 7. junija se začne posebne instrukcije za sprejemni izpit v I. razred gimnazije. Temeljita in vestna učna priprava iz vseh predmetov po novih predpisih. Razlaga, po navljavanje tvarine, izpraševanje in strogo nadzorstvo. Poučujejo le profesorji-strokovnjaki. Prijave se sprejemajo do v nedeljo popoldne in v ponedeljek ves dan. Lepi šolski prostori v središču mesta: Kongresni trg 2, II. nadst. Specialne strokovne instrukcije za gimnazije in mešanske šole.

Prihodnji komorni koncert, ki ga bo izvajal ljubljanski komorni trio, bo v petek, 11. junija, ob 19 v veliki filharmonični dvorani. Trio, ki ga tvorijo violinist Albert Dermelj, čelist Cenda Seidbauer in pianist Marjan Lipovšek, bo izvajal na tem koncertu izredno izbrani, lep spored, ki ga tvorijo naslednja dela: Beethovna: Trio v c-molu op. 1 št. 3; Pizzetti: Septembarska rapsodija, in Dvorak: Dumky op. 96. Ljubljanski komorni trio je odigral že več samostojnih koncertov z izredno lepim uspehom, kar je popolnoma naravno, saj so njegovi člani vsi priznani in odlični naši solisti. Na koncert Komornega tria opozarjamo. Predprodaja se bo začela jutri, v ponedeljek, v knjigarni Glasbene Matice.

Specialne strokovne instrukcije za gimnazije in mešanske šole, Kongresni trg 2.

— Sprejemni izpiti na školijski gimnaziji v Ljubljani. Prošnje za sprejemni izpit za I. razred je treba nasloviti na ravnateljstvo in vložiti do 15. junija. Prošnji je priložiti cerkveni kolek za 3.80 lre. Priložiti je treba tudi zadnje izoričevalo in krstni list. Sprejemni izpit morajo delati učenci, rojeni v letih 1930-1933. V prošnji se je treba izjaviti, ali želi učenec delati izpit v poletnem ali jesenskem roku. Čas poletnega roka bo naznanjen pozneje. Vsa potrebna pojasnila dobiti pri gosnodu župniku. Priglasite se kmalu, ker imamo veliko manj prostora kot nekdanji! — Vodstvo zavoda sv. Stanislava, Baragovo semenišče, Bleiweisova 52.

— Ravnateljstvo I. ženske realne gimnazije sprejema prošnje za sprejemni izpit za gimnazijo dne 14. in 15. junija t. l. (Lichtenurnov zavod, dvorišče desno) od 8—11. Prošnjam, spisanim na taksnem papirju za 6 lir in naslovljenim na ravnateljstvo, je priložiti rojstni in krstni list ter spričevalo o dovršeni ljudski šoli. V prošnji je tudi navesti izpitni rok (v juliju ali v septembru). Izpiti v poletnem roku se bodo vršili od toka, 27. julija, dalje. Natančnejša navodila glede izpitov bodo objavljena na oglasni deski (Lichtenurnov zavod, dvorišče). — Ravnateljstvo.

Diplomirani dentist zobar

Vinko Slanovec

se je preselil

na Kongresni trg 8/I
poleg Kina „Matica“

Sprejema: 10-13 15-18. Izven teh ur po dogovoru

— Sprejemni izpiti na IV. moški realni gimnaziji v Ljubljani se bodo vršili v poletnem in jesenskem roku. Učenci letnikov 1930, 1931, 1932 in 1933, ki imajo namen, da vstopijo v I. razred gimnazije, morajo ravnateljstvu do 15. junija predložiti na taksnem papirju za 6 lir spisan in od očeta odnosno njegovega namestnika podpisano prošnjo za pripušitev k izpitu. V prošnji naj se navede, v katerem roku, v poletnem ali v jesenskem, bo učenec delal izpit. Prošnja naj bo opremljena s potrdilom upravitelja ljudske šole, da je učenec v šolskem letu 1942-43 obiskoval 4. odnosno 5. razred ljudske šole. Prošnji naj se priloži rojstni in krstni list in kakor hitro bo mogoče, tudi izpričevalo četrtega razreda ljudske šole. Dan in ura izpitov v poletnem roku bosta objavljena pravočasno.

— Učanke, ki žele delati sprejemni izpit na uršulinski gimnaziji v Ljubljani, naj spišejo prošnjo na navadno polo papirja do 15. junija. Prošnji prilože: izpričevalo četrtega razreda ljudske šole, rojstni in krstni list ter 4 lre v denarju.

— Splošna bolnišnica v Ljubljani sporoča, da je sprejem bolnikov na očesni oddelek zaradi obnavljanja del v poslopu za daljšo dobo omejen na najnujnejše primere.

— Ginekolog dr. Vito Lavrič ne ordinira do 17. junija.

— Za nove osebne legitimacije Vam izdela fotografske hitro in hitro Foto Bem — Wolfova 6.

— Žegoza — Mali gospodar obvešata svoje člane, da 7. junija se ne bomo delili krmil. Kdaj se novo razdeljevanje prične, bo objavljeno v sobotnem in nedeljskem časopisu.

Razodetje sv. Janeza

nam v knjigi istega naslova razodeva naš škof dr. Gregorij Rožman

Skrivnostno razodetje sv. Janeza zanima danes pač vsakega, zato kupujte to knjigo, ki jo dobite po vseh knjigarnah. — Cena broširane knjige je 10 lir, v polpatno vezane pa 23 lir.

— Poverjenike Družbe sv. Mohorja, ki se kljub prošnjam še niso oglašili in še niso sporočili letošnjega števila udov, prav lepo prosimo, da to čimprej stori. V nasprotnem primeru ne moremo jamčiti za to, da bodo knjige dobili, kajti natisnili jih bomo samo za ude. Posamezniki, ki bi se še radi naročili na Mohorjeve za leto 1944 (za 20 lir štiri lre knjige), se še lahko priglasijo v Mohorjevi knjigarni v Ljubljani, na Miklošičevi cesti 19.

— »Acitrone Vam nadomesti svežo citrone. Proizvod Laboratorija Zika.

— V pričakovanju lepih Medardovih dni. Dne 8. junija bomo praznovali sv. Medarda, dobrega vremenarja, o katerem pravi stari vremenski rek: »Kakršno vreme na Medarda, takšno ostane 40 dni.« Lahko pričakujemo lepe

Medardove dneve, ko se je prve junijske dneve močno zilo in je padlo obilo dežja, ki je bil prav blagodejen in je pomagal vsemu rastlinstvu k še bujnejšemu razvoju in razcvitanju. Jutra so še nekoliko hladna. V soboto zjutraj je toploter v mestu med zidovjem zaznamoval +7.8°C, na prostem pa je bilo, tako n. pr. pri vremenski opazovalnici na Opekarski cesti v Trnovem, samo +5.1°C. V petek je bilo že topleje kot prejšnji dan. Dnevna temperatura se je dvignila na +20.4°C. V soboto zjutraj je bilo jasno in sončno, brez megle. Barometer se je dvignil na 763.5 mm.

— Aromatizirana jedilna soda. — Proizvod Laboratorija Zika.

— Zahvala in priznanje! Na mojih posevkih, posebno na koruzi so mi povzročale vrane vsako leto neizmerno škodo. S posebej za to pripravljeno, inž. Prežlevo zastrupljeno vabo mi je letos uspelo vrane z mladitji vred pokončiti in tako rešiti prevažno letošnjo setev. Izreklam javno zahvalam in priznanje g. inž. Prežlevo, pooblaščenemu agronomu, specialistu za rastlinske bolezni — fitopatologu, Ljubljana, Wolfova ulica 3 za ves njegov trud, posebej še za njegove številne poizkuse in s tem v zvezi za njegove osebne in tudi materialne žrtve.

— Jakob Kavčič, Ljubljana, Gradišče 5.

— Polži — fiziološki škodljivci so se pojavili. Na mnogih krajih v Ljubljani in okolici, kjer so nasadili veliko natiskega visokega fižola in tudi nizkega, so se pojavili po zadnjem hudem deževju razni polži, ki so se spravili na fižolovo perje ter ga začeli objedati, tako da pušče samo listnate žile. Nekateri polži so majhni in sivkastobeli. Te je težko opaziti. Drugi so veliki in rdeči. Zadnji so se ponekod pojavili v velikem številu. So zelo požrešni. Da se teh škodljivcev ubranijo, so nekateri mali obdelovalci fižolovo perje posuli z lesnim pepelom. Drugi pa so jih začeli pobirati in zatirati. Pravijo tudi, da se je pojavila še fižolova uš. Lani je napravila ta škodljivka veliko škodo po fižolovih njivah. Nekateri so bili celo primorani nakupiti novo seme in znova fižol nasaditi. Na ljubljanskem trgu se še vedno dobi precej semenskega fižola raznih vrst.

— Nepremičninski trg. Kakor se opaža skoraj v vseh državah od začetka vojne sem, vlada tudi v naši pokrajini na nepremičninskem trgu veliko mrtvilo. To mrtvilo izhaja predvsem od malega števila ponudb za prodajo nepremičnin, ker si hočejo na splošno lastniki obdržati svoja posestva. V Ljubljani pa je proti koncu preteklega leta nastopilo v tem oziru znatno oživenje, odkar je družba »Emona« začela prodajati v mestu svoje hiše in zemljišča; mnogi varčevalci so uvideli ugodnost teh nakupov in v nekaj mesecih so bila

Iz Gorizije

Ugodno vreme. Po prvem deževnem tednu v maju se je vreme ustalilo in smo imeli razen grozečih ledenih svetnikov in mrzle Zofije prav prijetne spomladanske dneve. Štirinajst vedrih, suhih dni je nevarna dobrota in sedanjem letnem času, ko vse poganja, rase in hiti v zorenje. Zemlja rabi moč. Ko začne primanjkovali vlage, opeša vse življenje. Ob koncu tretjega majskega tedna so se zato že slišali glasovi o potrebi dežja, o nevarnosti suše. In nebo je bilo res usmiljeno. Po nekaj dneh ekrbnega pripravljanja smo v noči na 25. maja dobili izdaten dež. Ljudje so govorili o milijonskih in milijardnih vrednotah, ki jih je dež nasul na zemljo. Naslednji dnevi so bili pa zopet lepi, večinoma sončni in jasni. Zemlja je znova zasopla, se ogrela in podvojila svojo plodnost, kmet je pa s poživilno silo nadaljeval svoje delo. Prav res: vreme nam je letos izredno naklonjeno.

Smrt stare matere. V častiljivi starosti 85 let je mirno v Gospodu zaspała gospa Jožefa Rojce, rojena Budihma, gostilničarka pod Kapelo, mati ugodne družine. — Naj ji sveti večna luč, žalujočim iskreno sožalje!

Z Gorenjskega

Zborovanje mladih žena v Vetrinju. Zadnjo nedeljo v maju je bilo v Vetrinju zborovanje mladih žena, zastopnic iz vseh okrožij. Vsega skupaj je prišlo 30 krajevskih skupin, med njimi so bile tudi nekatere iz Gorenjske s svojimi voditeljicami. Po govorih je bilo tekmovanje v petju in tudi v spornem udeleževanju.

Požrtvovalno delo starejših ljudi. Ker primanjkuje delovnih moči, je pozval velikovski župan Werner Eberle prebivalstvo na skupno delo. Treba je bilo izravnati stavbišča za nove naselbine preseljencev iz Kanalske doline. Županovino pozivu za prostovoljno delo se je odzvalo nad sto mož in žena, ki so v skupnem delu pripravili stavbišča za nove naselbine. »Völkischer Beobachter« s posebno pohvalo omenja, da sta pri tem delu med drugimi tudi

1.115.235 Hr. Wally Busbachova, posestnica v Ljubljani, Florjanska ulica 7, je kupila nepremičnin, vpisanih pod vl. št. 431 in 422 k. o. Vič, obstoječ iz 11 parcel za kupnino 120.000 lir. Zaposleni Alojzija, posestnica v Ljubljani, Gradaška ulica 8a, je prodala nepremičnino vl. št. 11 k. o. Krakovski predmestje (hiša št. 8a v Gradski ulici in dvorišče) za 200.000 lir. Hišo je kupil Orest Janko, knjigovez v Ljubljani, Studentova ulica 7. — Hrovat Josip in Hrovat Anica, posestnica v Ljubljani, Poljska cesta 60, sta prodala Rudolfu Možetu, slastičarju v Ljubljani, Vidovdanska cesta 20, zemljiškim parcelo št. 545-3 njiva k. o. Moste v izmeri 507 kv. metrov za 32.000 lir.

Gledališče

Opera:

Nedelja, 6. junija, ob 17: »Prodana nevesta. Izven. Cene od 28 lir navzdol.

Ponedeljek, 7. junija, ob 18: »Svetojliki brat«. Gostovanje Liane Cortinjele, Gine Bechia, članov rimske Kraljeve Opere ter dirigenta Arturja Lucona.

Za gostovanje Liane Cortinjele, Gine Bechia in Arturja Lucona v »Svetojliki brat« v nedeljo, 7. t. m., so vse vstopnice razprodane.

Drama:

Nedelja, 6. junija, ob 18.30: »Jesena. Izven. Znižane cene od 12 lir navzdol.

Ponedeljek, 7. junija: Zaprt.

Naznanila

RADIO. Nedelja, 6. junija: 8 Napoved časa, poročila v italijanski — 8.15 Koncert organista Alessandra Pascucci — 11 Prenoš pete mase iz bazilike sv. Pavla v Rimu — 12 Razlaga evangelija v italijanski (o. G. B. Marino) — 12.15 Razlaga evangelija v slovenski (o. K. Sekovanič) — 12.30 Poročila v slovenski — 12.45 Napoved in romanca — 13 Napoved časa, poročila v italijanski — 13.10 Poročila iz novega povelja Obožanih sil v slovenski — 13.12 Koncert vodi dirigent Manno — 14 Poročila v italijanski — 14.10 Koncert malega orkestra vodi dirigent Stane Lesjak — 15 Poročila v slovenski — 17.15 Inz. Zapletnik: Zagotovo si dobro seme, knjižsko predavanje v slovenski. — 17.35 Koncert violiniške Francke Rojce-Ornikove, pri klavirju Maria Bizjak-Valjalo — 19.30 Poročila v slovenski — 19.45 Politični komentar v slovenski — 20 Napoved časa,

Naročniki

ZBIRKE „NAŠA KNJIGA“

Prosimo Vas, da dvignete v naši knjigarni knjigo: Branislav Čosić

Dva svetova

ki je prav kar izšla

ZALOŽBA „NAŠA KNJIGA“

Ljudska knjigarna

v Ljubljani, Pred škofijo 5

prodana skoraj vsa posestva v mestu. Sedaj se v tem oziru nudijo varčevalcem pokrajine nove možnosti za nakup nepremičnin, o čemer priča zanimiva knjižica, ki jo je izdala družba »Emona« in ki je interesom brezplačno na razpolago. V tej knjižici so jasno opisana posestva, velika in mala, ki se nahajajo v pokrajini, kakor tudi veliko število mestnih hiš v Kočevju. Vsa ta posestva in hiše so na prodaj. Seveda je v knjižici opisanih samo nekaj primerov, ker se niso mogla upoštevati vsa posestva, namenjena za prodajo; vendar so pa razvidne široke možnosti, ki se s tem nudijo varčevalcem, tako da je praktično vsakomur, ki razpolaga vsaj z malo gotovine, omogočena ugodna investicija z nakupom nepremičnine. Za kupec teh nepremičnin so določene posebne ugodnosti, vsled česar je gotovo, da bo ta pobuda vzbudila zanimanje varčevalcev.

Iz Novega mesta

Opozorilo vsem lastnikom pisalnih in računskih strojev ter registriranih blagaj »National«. Vsakihi deset dni pride v Novo mesto strokovnjak Boris V. Simandl iz Ljubljane. Naročila sprejema iz prijaznosti g. Barborič — »Bata«, Novo mesto.

Iz dela in življenja - od tu in tam

krepko pomagali dve ženi, stari 68 let, dve, stari 71 let in ena celo 76 letna. Tudi več moških starih nad 80 let je krepko vihtelo lopate.

S Spodnjega Štajerskega

Graške gimnazije bodo otroške vrtnarice na Spodnjem Štajerskem. Ker primanjkuje otroških vrtnaric za na novo ustanovljene otroške vrte za časa žetve zlasti na Sp. Štajerskem, so v Gradcu prčadsko končali sedmi razred na gimnazijah. Te sedmošolke so imele sedaj večdnevni tečaj, kjer so se naučile vsega dela v otroških vrtcih in se tako izobrazile za otroške vrtnarice. Ker se je mnogo sedmošolke prostovoljno javilo za ta tečaj, bo lahko okrog 100 otroških vrtnaric poslanih v različna spodnjestajerska okrožja. Pred nedavnim je bilo zborovanje gimnazij in je na tem govorila mladinska voditeljica Teraghi dekleto o odgovornosti, ki jo v otroških vrtcih prevzemajo. 1. junija je odpotovalo že 70 deklet v otroške vrte, 15. junija bo odpotovalo nadaljnjih 40. Dekleta bodo pomočnice v žetvenih otroških vrtcih že polne tri mesece. Gimnazije bodo poslale tudi v kočevsko preseljenško taborniško v Sv. Petru pod Sv. gorami. Tu sem bodo tudi hodila dekleta na enoletno obvezno delo pri socialni oskrbi preseljencev.

Razstava spodnjestajerskih umetnikov od 3. do 6. junija ne bo v mariborskem gradu, ampak v mladinski zborovalnici na Tegethofovi cesti. Poleg že zadnjih naštetih umetnikov bo razstavil tudi grafik Viktor Balan.

Smrtna kosa. V Mariboru so umrli: 33-letna šoferja žena Marija Springer roj. Gaber; 91-letna posestnica Antonija Duh; mesarski pomočnik Maks Kristan; uradnik drž. žel. Alojzij Unger. V Vitanju je umrla 40-letna Ema Kranjc rojena Sinkovič; v Gradcu ključavničar Jurij Germ iz Slov. Bistrice; v Rogaski Slatini 88-letna Barbara Gorican iz Irja in Antonija Lesjak iz Ratajske vasi. V Cretu 81-letna Terezija Rebolj; v St. Juriju ob j. ž. 74-letni Janez Gorjup; v Skorbi pri Slovenji vasi 76-letna Terezija Senekovič.

poročila v italijanski — 20.20 Filmske pesni izvajal orkester pod vodstvom dirigenta Petra — 20.30 Predavanje v slovenski — 21. Koncert radijskega orkestra in Komornega zbora vodi dirigent D. M. Sijance, slovenska glasba — 21.30 Zanimivosti v slovenski — 21.40 Koncert tria Slajs-Burger — Lipovšek — 22.20 Znanj valčki — 22.45 Poročila v italijanski.

Ponedeljek, 6. junija: 7.30 Pesmi in napovedi — 8 Napoved časa, poročila v italijanski — 12.20 Ploščje — 12.30 Poročila v slovenski — 12.45 Valčki — 13 Napoved časa, poročila v italijanski — 13.10 Poročila iz novega povelja Obožanih sil v slovenski — 13.12 Koncert vodi dirigent Petra — 14 Poročila v italijanski — 14.10 Koncert radijskega orkestra vodi dirigent D. M. Sijance, glasba za godalni orkester — 14.45 Pisana glasba — 15 Poročila v slovenski — 17 Napoved časa, poročila v italijanski — 17.15 Koncert Kmečkoga tria — 17.35 Pesmi in napovedi — 19 Govorimo italijanski, napovedje prof. dr. Stane Lesjak in 19.30 Poročila v slovenski — 19.45 Politični komentar v slovenski — 20 Napoved časa, poročila v italijanski — 20.40 Lirična pridruženje EIAE: Otello, ugalsni Verdi; v odmorih predavanje v slovenski, zanimivosti v slovenski, poročila v italijanski.

LEKARNE. Nočno službo imajo lekarnarje v nedeljo: dr. Kmet, Bleiweisova cesta 43; mr. Trnkovec ded. Mestni trg 4; mr. Ustar, Selenburgova ulica 7; v ponedeljek: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20, in mr. Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

Poizvedovanja

V torek zvečer sem izgubil moško zapustno uro znanek »Ilos brez jermenčka od Subičeve ulice do Ambrožvega trga. Poštenega najditelja prosim, da jo vrne v upravi »Slovenca«.

Naša donatalka »Slovenca« v Rožni dolini g. Gale Marija je v četrtek, na praznik, izgubila ob pol 8 zjutraj na Cesti II. od Nereda do Mikliča, svojo torbico z Las-sepsarje in nekaj denarja, kar pa je njen pretežen mesečni zaslužek. Poštenega najditelja naprošamo, da odda najdene stvari pri upravi »Slovenca«.

Zlato damsko zapustno uro sem izgubil na poti od Miklošičeve po Masarykovi do Dvočakovc ulice. Najditelja naprošam, da jo proti nagradi odda v upravi lista.

PISA

Pisa je bila ustanovljena kako stoletje pred Rimom. Je torej starejša od Večnega mesta. In ko je postala romanska, je bila nazvana »Colonia Iulia obsequens«.

Vsi, tudi oni iz oddaljenih krajev, so nazivali Piseo »nagnjeni stolp«, mnogi svojo slavno Stolnico, nekateri svoje Pokopališče.

No, združeni so Stolnica, Zvonik, Pokopališče na edinem trgu, celo na edinem travniku, kakor dragulji položeni na brezmejni blazini iz zelenega žameta: »travniki čudežev«, kakor ga je bil nazval Gabriele d'Annunzio, ki opevač razna italijanska mesta, ni hotel povzdigniti le njihove lepote, temveč je skušal izveči iz njih notranjo melodičnost.

V resnici, če se vsepovedo razlikujejo med seboj italijanska mesta, velja za to v polni meri, ako bi ji hotel priklicati notranjo harmonijo: vse je harmonično, kar se razvija okrog njenih zidov, okrog reke ali morja, ki jo obdaja, ter svojega rastlinja, ki jo krasí.

Skozi Piseo, prav kot skozi Firenzo, teče reka Arno, ki se izliva ne daleč v Tirensko morje.

Medtem ko Arno deli mesto Firenze natanko na dva dela, je v Pisi oni del, ki živi v resnici intenzivno, ki je »kratka« Pisea, torej mesto, skrbno položeno na desnem bregu. Tu se vijajo v vijugah njena »tržišča«, tu se razvijajo njene trgovine, tu kipi duhovno življenje njene univerze, ki je slavno znana v vseh delih sveta; tu se nahajajo končno njeni najčistejši zakladi umetnosti.

Leži med Apenini in morjem, na neki čudoviti plodni ravnini. Pisa je med toskanskimi najživahnejše mesto.

Sirne ceste in enažni trgi; marmorne palače se bleste v soncu; cerkve nudijo najplemenitejši in najgenialnejši pečat toskanske umetnosti. Ravne, sončne obrežne ceste so bogate sijajnih palač. Tak vtis ti daje Pisa, ko si prekoračiš krog njene obzidja. Vtis jasnosti.

Kakor se more z višine njenega Zvonika (sloviti nagnjeni Stolp, ki meri 54,50 m višine, je nagnjen za 4,265 m) uživati celotna čudovita panorama Apuanskih Alp, Apeninov, pogorja Pise in Livorna, morje z otoki Toskanskega otočja, skratka velik del Toskane; tako tvorijo dela umetnosti, zbrana v mestu, celotno vrednost toskanske umetnosti, ki je tu zastopana, lahko se reče vsa v svojem najbolj genialnem razvoju.

Domovina Nikole Pisano (XIII. stol.) in Giovannija Pisano (XIV. stol.), to je dveh izmed največjih italijanskih kiparjev; čisto naravno, da je sprito tega vsepovedo v Pisi ostalo najboljšo izmed njenih del.

In žares, v katedrali, ki je iz čistega romanskega sloga, v latinski obliki, je slavna prižnica Giovannija Pisano, ki prikazuje enega najlepših momentov italijanskega genija.

Toda katedrala ni samo sprito tega pomembnega spomenika. Pročelje na 52 kolon, ki tvorijo štiri vrste galerij, je delo Rainalda; v celoti daje občutek lahkonosti in veličastnosti.

V notranjosti moremo občudovati razen prižnice Giovannija Pisano tudi zelo lepo kupolo, ki jo je slikal Orazio Riminaldi, dalje kor, ločen od cerkve po veliki balustradi, ki je delo Giambologna, s čudovitimi rezljanimi klopni, ter s freskami od Ghirlandaia, ki krasijo prav kor; kaj šele sveta Agneza, mojstrovina Andreja del Sarto; medtem ko na dnu glavne stene nudi slovit »Snežanin s križem« od Sodoma našemu pogledu najgloblji prizor izmed vseh bolesto dramatičnih prizorov, ki jih je ustvarila umetnikova domišljija.

Toda nihče, ki obišče stolnico v Pisi, ne pozabi obetati pred »lučko Galileja«, ki je imela ravno v Pisi domovinsko poreklo (1564—1642).

Ko prideš iz stolnice, zadeneš na krstno kapelo, ki jo je pričel Pizanez Diotisalvi l. 1153., končala pa Nikola in Giovanni Pisano. Tu je vreden občudovanja krstni studenec, delo Guida da Como; tu postojš, da slišiš dolg in muzikalen odmev »čudovitim učinkom, ko se v notranjšini prebujajo naš glas«.

In tam blizu je »Pokopališče« pri starinskem zidu utrdbe iz XII. stol.

»Camposanto«, ki ga je pričel Giovanni di Simone leta 1278., oblikuje štirje hodniki ter notranje dvorišče. Dvorišče je ločeno od hodnikov s čudovito izdelanimi okni; zidovi hodnikov so sijajno freskani.

Prst pokopališča je z gorovja Calvario; bila je prenešana v Piseo po kaznivih Republike.

Toda razen stolnice se nahajajo v Pisi še druge zelo lepe cerkve, izmed katerih omenjamo Santa Caterina, San Francesco, San Paolo a Ripa d'Arno, Santa Maria della Spina.

Privlačna in sladka Pisa je bila vedno cilj ljubimcev in penikov.

313

Izšel je najboljši roman hrvatskega pisatelja Avgusta Šenoe

»Zlatarjevo zlato«

Ta izvrsten roman je že za časa pisateljevega življenja izšel trikrat, kar je vsekakor izredno. Po njegovi smrti, to je od leta 1881 dalje, pa je izšel še v kakih 12 izdajah. Delo je prevedeno skoraj v vse svetovne jezike, celo v esperantski jezik. Vse to dovolj zgovorno priča, kako kvaliteten je roman.

Dejanje se vrši v Zagrebu in okoliških gradovih in sega tudi v slovenske kraje. Zgodba pa tvori prav za prav samo okvir za izživljanje zgodovine 16. stoletja. Osebe so zgodovinske, žive, risane s krepko roko, značaji pristni, polni ljubezni in sovraštva, ki je vladalo med tedanjim plemstvom, meščani in med kmeti. Pisateljev način pripovedovanja je razkošen, življenjski nazor, veder, poln upanja in vere. Poglavitna pa je, kakor pri večini del tega pisatelja, ljubezen do domače zemlje, posebno pa do rojstnega mesta Zagreba.

Slovenci smo to delo imeli že enkrat prevedeno, toda knjiga je že zdavnaj pošla. Zato smo prepričani, da je »Slovenčeva knjiznica« ustregla svojim bralcem, ko jim je preskrbela nov prevod z lepimi ilustracijami tega tudi pri nas že tako znanega dela.

Knjigo lahko kupite v vseh knjigarnah in trafikah.

SPORT

Službena objava N. Z.

Današnji nogometni spored v Ljubljani.

Iz službene objave Nogometne zveze št. 15 posnemamo, da je N. Z. potrdila prvenstvene tekme, odigrane 30. maja, in sicer: I. razred: Dopolavoro t. t. : Hermes 0:2; II. razred: Zabjak : Mladika 4:4; rezerve: Zabjak : Vič 4:2; Mladika : Dopolavoro t. t. 10:0; mladinske tekme: Vič : Ljubljana 1:0; Mladika : Hermes 3:0 in Dopolavoro t. t. : Mars 5:4.

Na isti seji je odredila N. Z. naslednji spored in urnik tekmovanja za nedeljo, 6. junija:

Igrišče Hermesa v Siški: ob 9.30 Hermes : Vič (mladina), ob 10.30 Hermes : Vič (rezerva), ob 14. Ljubljana : Dopolavoro t. t. (mladina), ob 15. Vič : Korotan (prvenstvo II. razreda), ob 17.15 Ljubljana : Mars (prvenstvo I. razreda).

Igrišče Ljubljane: ob 10. Ljubljana : Mars (rezerva).

Igrišče Mladike: ob 10.15 Mladika : Korotan (rezerva).

Igrišče Marsa: ob 9.15 Mars : Zabjak (mladina), ob 10.15 Dopolavoro t. t. : Zabjak (rezerva). Dolžnost službojočega odbornika bo vršil g. Markič Slavo.

Koledar prvenstvenih tekem dne 20. junija: I. razred: Ljubljana : Hermes, II. razred: Mladika : Vič, rezerve: Mars : Mladika, Vič : Ljubljana, Korotan : Dopolavoro t. t. in Zabjak : Hermes. Mladinske tekme: Dopolavoro t. t. : Hermes, Zabjak : Ljubljana, Vič : Mladika; službojoči odbornik g. Strah Janko.

Nogometna zveza je suspendirala do nadaljnjega naslednje igralce: Keržica Zvoneta (Mladika), Baumgartnerja Bogdana in Sajovca Jožeta (Zabjak) ter Nagodeta Dragota (Dopolavoro t. t.). Imenovan se morajo zgledati na zaslivanje v ponedeljek, 7. junija, ob 17.30 v pisarni zveze. Z ukorom je kaznovan igralec Dopolavora t. t. Kralj Aleksander.

Lahka atletika

Službene objave Lahkotletske zveze št. 12.

Včlanjeni klubi. Doslej so včlanjeni v zvezo sledeči klubi: Moški odseki: Ilirija, Planina, Hermes, Vič, Gill. — Ženski odseki: Hermes, sportna sekcija Tobačne tovarne.

Sprememba tekmovalnega koledarja: Zaradi popraviljanja športnih igrišč za lahko atletiko.

Največ pa pretrpi zaradi nje njen mali paž Marko. Vso svojo hudobijo izlije na ubo-

gega dečka. Kolikokrat mu je že izruvala cele šope las, a on ji še nikdar ni storil nič žalega.

Leta tečejo, princeska Marjetica je že velika, a prav tako velika je njena hudobija. Čim večja je, tem hudobnejša postaja.

ko je sprememba koledarja sledeča: Klubska moška prvenstva so prestavljena od 6. junija na 20. junij. — Tekmovanje 12. junija je ukinjeno. — 4. julija ženska klubska prvenstva in izločilno moško pokrajinsko tekmovalje na 100 metrov. — Pokrajinska juniorska prvenstva so prestavljena od 20. junija na 11. julija. — I. pozicijna klubskih prvenstev (tekmovalje A oddelka) bo namesto 18. julija 1. avgusta. — Žensko tekmovalje za prvenstvo Ljubljane bo 25. julija.

Tekmovalne številke. Pri vseh tekmovaljih morajo imeti tekmovalci pripete startne številke na prsih, le pri tekih do vključno 200 m morajo imeti številke na prsih in hrbtu. V primeru, da prireditelj nima dvojnikov teh števil, imajo lahko tekmovalci samo eno številko, toda ta mora biti na hrbtu.

Ali ste že naročeni na Slovenca?

Vsak naročnik zavarovan

PO VAŠI ŽELJI
VAM IZDELA

**KNJIGOVEZNICA
LJUDSKE TISKARNE**

V LJUBLJANI
KOPITARJEVA 6/II

CENE SO SKRAJNO NIZKE! POSLUŽITE SE JIH!

V svoji certifikirani razne poslovne knjige, ako niso že v zalogi, istotako izvrši tudi

vsa druga knjigoveška dela posebno razne vezave v raznih velikostih od preprostih do razkošnih oblik v vseh barvah. Posebni oddelki za izdelovanje damskih torbic, solskih torbic in sličnih, pasov, denarnic, kovčkov in drugega sanjenega zalatantij blaga

Vam nudi te predmete vedno v lepih, okusnih in modernih oblikah vsaki čes.

Potrži v globoki žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem žalostno vest, da nas je po dolgotrajni mučni bolezni za vedno zapustil gospod

Anton Sucher

revizor C. E. Z. v pokoj

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 6. junija 1943, ob pol petih popoldne z Zal, iz kapelice sv. Petra na pokopališču k Sv. Križu. Maša zadušnica bo darovana 11. junija ob 6 v župni cerkvi Sv. Petra.

Ljubljana, dne 5. junija 1943.

Zalujoči ostali

Domačija v cvetju

Tomaž Poklukar

»Ah, trpke so in sladke hkrati kakor kraški teran! Kleni grmiči, kleni sadežiki«

Ko je nalomil vejice z rdečimi drnuli, se je spomnil časov, ko je hodil semkaj po palice za bezgove pihalnike. — Dolgo je že od tega, si je mislil. Takrat sem bil še sanjavi otrok, zdaj pa se bom ženil... Kdo ve, ali bodo tudi bodoča leta tekla tako hitro? Ali bodo tudi moji fantiči prihajali semkaj po rumeno cvetje za butare na cvetno nedeljo in po krepke kline za pihalnike?

Sibko jesensko sonce je pošiljalo svoje žarke na domačijo Andraževih, ki je lahka dva streljaja niže v rebr. Ob Radolni, ki teče skozi šentlovrensko planoto naprej proti Dravi, se je svetlikalo rdečkasto rumeno listje na vrhah. Potok ni bil več tako čist in bister kakor spomladi in poleti. Utrujeno se je valil čez polja kakor da bi bil preveč obložen z milijoni jesenskega listja. Samo ta pa tam se je posvetil srebrno-rdečkast vsiček.

Sadovnjak okrog domače hiše je bil že obran, čez izravnamo hraste in dvojce, troje jablan. Na vsakem drevesu je pustil Matevž petero, šeststo sa-

dov; zaradi lepšega in ker so toliko slajši, če jih sklestiš o vseh svetlih ali pa če naletiš nanje na tleh med suhim listjem.

Nenadno je razširil roke, kakor da bi hotel objeti ves svet, ki mu je bil dan najprej za otroška leta in zdaj vdrguč, na pragu fantove zrelosti. V levici je držal tisine vejice in v desnici drenove.

»Samo, da me ne boš nekoč tepel, dobri Bog, ko si mi podaril toliko srečo! Predno bo zima, bo dobil dom Andraževih dušo, ki je tebi prav tako všeč kakor meni. O, saj vena, da ti je všeč Majda Vorinova, deklica vedrega obraza in dobre graci, in tudi to vem, da bo treba garati, da bo neženemu bitju pri nas tako lepo kakor kjerkoli. Odmaknjeni smo v zaprto dolino in v breg, ki se končuje v gozdovih, vendar bodi stokrat zahvaljen za svet, ki si nam ga namenil. Na teble rokah jo bom nosil in ji razkazoval lepoto vsega, kar si nam podaril. In ko bo vse videla, bo čutila z vsakim drevesom, z vsako pedjo zemlje; takrat bo vedela, da nas imaš rad, nas šentlovrenčane.«

Premotilo ga je, ko je prejenjalo,

klopotanje pred hišo. Tam so se pojavile ženske in mu mahale z bežimi robci. Bile so hčere sosedov in domače dekle, ki so trle lan. Matevž je za hip zardel; toda saj niso vedele in tudi slutiti niso mogle, koga je imel v mislih.

Urhin nog je pridrvel do doma, preskočil plot in začel deliti ženskam pozdrave s senožeti. Zofiji je natisnil v usta trpkih drnol, da ne bo preveč sladko govorila in mešala Korlino, drugim je dal lesnikov. Katarina, nekdanja Čirilova nevesta, je dobila tri pesti lesnikov in še šop tise povrh. Kriji je živahno pognala po žilah, ko je čutila njegovo roko in ko se je zavedla njegove ljubke pozornosti.

Ko so trlice spet začele z dobljenjem lanu, se je že zibal Matevž pod vrhom drevesa in obiral rumeno sadje. Z naglico so mlatile po trilih biljkah, ki so jih sproti prinašali s sušilnice. Katarina se je večkrat ozrla po fantu na hruski in globoko vzdihnila. Stiskala je zobe ter si prizadevala, da bi zadržala roso v očeh, zakaj njene misli so postajale otroške. Tak je, kot je bil Ciril, si je mislila, samo bolj vesel je in bolj zgovoren. Ciril je bil tih. Ampak, kako naj ne bi bil vesel! Ničesar nima, kar bi mu težilo sree; domačija je pripravljena in čaka nevesto. Morda bo gospoška in naduša, da me še pogledala no bo, revico, ki me imajo pri hiši vsi radi. In če ne bo preveč mehkužna, bo morda spala

ravno na platno, katero danes pripravljamo.

Od časa do časa je prišel Matevž mimo trlice z zvrhanima košarama »črne« sadja. V shrambi ga je pazljivo postavljala na muhe. Nekatero hrusko je tehtal in si jih ogledoval vedno iznova, zakaj svojim lastnim očem ni mogel verjeti, da more dati staro drevo tudi tako lepe sadeže. Kakor otroške glavice so bile nekatere debele; na rumeni koži se je svetlikalo nekaj rdečkastih lis. Površno je pregledal police in ocenil, da mora biti tam že čez dva tisoč sadežev.

»Dovolj jih bo za Andraževce, pa za prijatelje in še za Ančine otroke po vrhu!«

Za konec obiranja si je prihranil one na vrhu drevesa, kjer so imele največ sonca. Bile so tako krasne, da jih je gledal kakor najlepše očnice v pečevju. Veje so se začele šibiti. »Jezus, Marija!« je zakričala Zofija, ko ga je zagledala zibajočega se v šibkem mladju.

Matevž je pozabil na to, da je samo na drevesu; v njem se je prebujala strast planinca, ki so mu nalagali tem ljubše, čim bolj so videli tvežane. Nekoč je stikal v skalah za najlepšimi planinskimi cvetovi, zdaj pa ga je mikalo, da bi s podobnimi občutki obral rumene sadeže vse do zadnjega. Iztegoval je roko in drhtel v borbi z ravno novesjem in s šibkimi vejicami. Srce

mu je utripalo kakor da bi visel med čerami nad prepado. Naposled je počilo in v tistem hipu je začel padati. Trlice so zakričale v strahu in se spet oddahile, zakaj fant se je ujel z rokami na niže ležeči veji in se kakor verveca pognal k deblu. Spet je bil na varnem. Na tla je cmoknila samo košara z debelimi rumenimi hruskami. Skoraj vse so se razpočile, iz njih pa se je cedila sladka dišeča tekočina.

Še enkrat se je splazil v vrh ter iztegoval roko tako dolgo, dokler niso ostale v krošnji samo olajšane veje z napol posušenim listjem. Masil je hruske kar v žepu in za platneno srajco. S košaro je prišel med dekleta ter jim ponujal sladkosti drevesa. Z obrazu mu je bil pot, po bradi pa so se mu cedili medeni sokovi, zakaj trlice je učil, kako je treba jesti. Rade so ga posnemale in vsem je bilo prav, da je padla košara z drevesa. »Na, Katarina!« je dejal in privlekel iz žepa dvojice najlepših. »Domov ju nesí, da ju boš pokazala očetu in materi.«

Konec novembra je zapadel v gorah prvi snež. Ptice selivke so že odletele v tuje kraje in ostali so samo še vrabci, strnadi, kosi, skorci in vrane. Narava se je odpravljala k zimskemu počitku. Živali, ki so ostale na polju in v gozdu, so se tako zredile, da so postale skoraj okorne in lene

Dolina molka

J. Oliver Curwood 5

V kirurškem vedenju in v njegovem glasu se ni nič izpremenilo, toda na licu se mu je opazila nekakšna hladnost, katere ni mogel prikriti. Prinesel je bolniku pipo in tobak ter oboje položil na mizo. Nato se je sklonil h Kentu in poslušal utripanje njegovega srca. Posebno pazljivo je poslušal temu, kar je nazival zvok: pozorno je pazil na utripanje oteklina na žili.

»Zdi se mi, da še sam slišim to utripanje od časa do časa — je rekel Kent. — Ali se je že kaj poslabšalo? Mislim, da se je.«

Cardigan je priklimal.

»Kajenja pa lahko krizo le še pospeši — je rekel. — »Sicer pa, če ti ugaja...«

»Ni vredno truda; hvala lepa, moj dragi — je odgovoril Kent, stegnil roko ter vzel pipo in tobak. Napolnil je pipo in Cardigan mu jo je prižgal. Prvih po dveh tednih se je zopet dvignil oblak dima iz mladenčevih ust.

»Brigada odhaja na sever — je pristavil nato.

»Tja do Mackenzieja — je odvrnil Cardigan. — »Dolga pot.«

»Najlepše popotovanje na sever. Pred tremi leti sva jaz in O'Conne napravila to pot s Follettovo opremo. Ali se še spominjaš Folletteja in Ladoucea? Nenavadna zgodba... Oba sta ljubila isto mladenko, toda ker sta bila dobra pri-

jatelja, sta sklenila rešiti to vprašanje s plavalno tekmo v Vrtincu smrti. Zmagal bi tisti, ki bi prišel prvi. Follette je prvi prišel iz Vrtince, toda bil je mrtev: radi udara ob skalo si je razbil glavo. Ladouceur pa še do danes ni poročil mladenke; pravi, da ga je Follette premagal in zato poroka ne bi bila v skladu s določbami tekmovalja. Ni hotel vznemirjati mladenčeve duše... Res nenavadno...«

Umolknil je in prislulnil. Približevali so se korakom, ki jih je prav dobro poznal: bili so O'Connorjevi. Cardigan je stopil k vratom in jih odprl. O'Connor je stal pred vrati in ravno hotel potrkati. Cardigan je odšel iz sobe; prijateljela sta ostala sama. Obiskovalec je v eni roki držal škaflico smodk, v drugi pa šopek rož živorce darbe.

»Oče Layonne mi je to dal, ko sem šel sence — je pojasnil in položil cvetje na mizo. — »Jaz pa... No, prekršil sem pravila — službe in prišel sem, da bi ti nekaj povedal, Jimmy. Nikoli v svojem življenju še nisem rekel, da si lažnivec, toda sedaj pravim, da si.«

Vzel je Kentove roke in jih stisnil; držal jih je med svojimi z gesto, ki je dokazovala prijateljstvo, ki ga ni nihče mogel uničiti. Kent se je zganil, toda bolečina zaradi strtega ponosa mu je nekako ugajala. Bal se je, da se je, da se je tudi O'Connor — kakor Kedsty — pod težo razmer obrnil proti njemu. Nato je na prijateljev obraz opazil nekaj nenavadenega, kajti O'Connor, ki ga je le redko moglo kaj razburiti, je bil sedaj vidno vznemirjen.

»Ne vem, kaj so rekli drugi, ko si ti podajal svojo izpoved, Kent. Mogoče sem jaz videl več kot drugi, ker sem podrgno leto bil s teboj pa

potovanju. Pravim ti, da si lagal. Kaj naj pomeni torej ta tvoja igra?«

Kent je skoraj zastokal.

»Ali naj zopet iznova začnem vse pripovedovati?« — je nejevoljno vprašal Kent.

O'Connor je začel hoditi sem in tja po sobi ter se včasih ustavil. Takšno vedenje je bilo Kentu že znano; O'Connor se je vedno tako vedel, kadar je šlo za to, da reši kakšen vznemirjajoč problem.

»Ti nisi ubil Johna Barkleya — je vztrajal O'Connor. — »Tega jaz ne verujem, in nadzornik Kedsty tudi ne. Vendar... najbolj čudno je pri tem...«

»Kaj?«

»Da je Kedsty začel z nepojmljivo naglico delati na podlagi tvoje izpovedi. Ne vem, če je to v skladu s predpisi, on pa vendar tako dela. Zato bi pa jaz sedaj rad vedel — še nikdar v svojem življenju nisem želel tako izvedeti kake stvari — ali si res ti ubil Johna Barkleya.«

O'Connor, če ne veruje človeku, ki je na smrtni postelji, ti moram reči, ... — da nimaš velikega spoštovanja pred smrtjo. Ali se ti ne zdi?«

»To je teorija, na katero se opira zakon, toda včasih se zgodi, da niti ta teorija ni pravilna. Toda povej mi vendar: ali si ti to storil ali ne?«

»Da, jaz sem to storil!«

O'Connor se je usedel. Z nohtom je razparal papir, nalepljen okrog škaflice s cigaretami in jo odprl.

»Ali te kaj moti, če kadim?« je vprašal.

»Čutilim potrebo po smotki. Že od zjutraj sem ves iz sebe zaradi dogodkov, ki jih nisem prič-

koval. Povej mi: ali imaš kaj proti temu, če ti stavljam nekaj vprašanj o dekletu?«

»O dekletu!« — je ponovil Kent. Dvignil se je, oprl na blazino in začuden gledal O'Connorja. — »O kakšnem dekletu?«

O'Connor je instinktivno pogledal prijatelju v oči.

»Vidim, da je ne poznaš, — je rekel in si prižgal smotko. — »Tudi meni je popolnoma neznan, še nikdar je nisem videl. Prav radi tega se čudim nadzornikovemu ravnanju. Nenavadna zadeva, ti pravim. Ko si ti govoril, je bilo jasno, da ti ne verjame; ves je bil iz sebe in je želel, da ga spremim do njegovega stanovanja. Zile na vratu so se mu napele; bile so debele kot moj mezin. Nato je nenadoma izpremenil mnenje in rekel, da morava iti v urad. To se je zgodilo na poti, ki gre skozi topolov gozdiček. Tam se je pojavila »onac. Saj veš Kent, jaz se ne brigam mnogo za dekleta in bi bil nespameten, če bi ti hotel opisati komu je podobna. Stala je tam, nekaj metrov pred nama. Čutil sem, da me je njena pojava nenadoma ustavila, kakor da bi me zadel strel iz samokresa. Tudi nadzorniku se je enako godilo; celo slišal sem, da je zastokal, kot da bi ga kdo sunil. Ne da bi ti mogel povedati kakšno obleko je imela, kajti še nikdar nisem videl takšnih oči, takšnih las in takega obraza, obstal sem kot vkopan in je gledal kot tele v nova vrata. Ona se zame sploh ni zmenila, kot da bi sploh bil breztelesen in neviden duh. Nepremično je zrla v Kedstyja in mu sledila z očmi; nato je šla mimo nas. Nihče izmed nas treh ni izpregovoril niti besedice. Šla je tako blizu mene, da bi se je mogel z roko dotakniti, toda ona je neoprestno strmelala v je Kedstyja.

MALI OGLASI

V malih oglasi velja pri iskanju službe vsaka beseda L 0.30, pri ženitovanjskih oglasi je beseda po L 1.—, pri vseh ostalih malih oglasi pa je beseda po L 0.60. Davek se računa posebej. Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu.

Službe

Jstejo:

Uradnica

Isče zaposlitve samo za pol dneva. Prepisovanje, diktat ali podobno. Naslov v upravi »Slovenca« pod »Dobra tiparica«.

Uradnik

upokojenec, žel primerne zaposlitve kot oskrbnik ali sleno. Ponudbe pod »Veštem« na upr. »Slovenca« pod št. 3744.

Gg. industrialce in trgovce

prosi rovna družina za zaslužek z delom, katerega bi izvrševala na svojem domu. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3762.

Službe

Dobe:

Gospodinjstvo pomočnico

pošteno, isče učiteljsko družino z otroci v okolici Ljubljane. Ponudbe pod »Zanesljiva« 2689 v upr. »Slovenca«.

Postrežnica

sprejemem za vsak dan. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 3812.

Služkinjo

pošteno, pridno in snažno sprejemem takoj. Naslov Zrinjskega 6, vis. prit. levo.

Zdravo dekle

za vsa hišna dela in za kuhinjo sprejemem takoj v dobro dvočlansko družino. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3809.

Posteno služkinjo

za vsa hišna dela, isčem za takoj. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3808.

Hišnika

načinje upokojenca, sposobnega in z veseljem za dela na vrtu. Žena pa bi po potrebi tudi v gospodinjstvu pomagala, isčem. Navesti vse osobne in druge podatke na upravo »Slovenca« pod »Fridna in poštena« št. 3803.

Perica

dobi za dva dni v tednu delo z dobro hrano. Javornik, Wolfova 12.

Služkinjo

sprejemem takoj. Javornik, Wolfova 12.

Trgovsko sotrudnico

sprejemem v trgovino z galanterijskim blagom za Ljubljano. Nastop službe 1. julija t. l. Gospodične z znanjem italijanskega in nemškega jezika imajo prednost. Lastnorocno pisane ponudbe z navedbo rojstnih podatkov in doseganja službovanja je poslati v upravo »Slov.« pod »1. julij« 3820.

Sobarico

pridno in pošteno, isčem za privatno hišo. Ponudbe naj pošljejo le tiste, ki so v tem poklicu že služile. Ostalo po dogovoru. Ponudbe je poslati v upravo »Slovenca« pod »Zelim službo« 3819.

Potnike proti plačilu in proviziji

sprejemem. Potrebni kapital 7—8000 L. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Mesecni zaslužek 4000« 3836.

Pouk

Francozinja

nudi francosko konverzacijsko samo doma. Naslov v vseh posloval. »Slov.« pod št. 3823.

Za ljudsko uskarne v Ljubljani: Jože Kramarič

Prodamo

Hišni posestniki, pozor!

Originalne zaboje za shrambo peska za gašenje požara in sodčke za vodo dobiti v Kolodvorski ulici 3, dvorišče.

Stoječo vrtno travo

9000 m² — prodam tik Tivolija. Vprašati: Vodnikova cesta 25.

DRVA

I. POGAČNIK,

Ljubljana, Bohoričeva 5. Tel. št. 20-59.

Vaš pridelek

je v resnici samo ostanek, ki ga vam puste številni rastlinski skodljivi in zajedavci. Miš, vrane, podgane, voluharje, bramorce, polže, uši in vse ostalo gojaten na polju, vrtu in v hiši pokončujte! — Ing. Prezelj, Wolfova ulica 3, Ljubljana.

Jedilna in krmlilna pesa

se dobi v Deškem vzgajališču v Mostah, Zaloška cesta 77.

DRVA

PREMOG

GLEDALIŠKA 14

Hišna goba

upropašča Vaso posest. Navesti in vsa potrebna sredstva za njeno uničenje pri: Ing. Prezelj, pooblaščen agronom, Wolfova ulica 3, Ljubljana.

»Singer« šivalni stroj

pogrešljiv, v brezhibnem stanju, prodam. Gasliška c. št. 10, Sp. Siska.

Otroški voziček

globok, dobro ohranjen, prodam. Jernejeva 29a, Belantič.

Ročni voziček (diro)

prodam. Lepodvorska 25, Siska.

Kosilni stroj

nov, prodam. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3757.

Volna

za tkanje preprog (skopljanska), naprodaj. Bleiweisova 17/III., Kobal.

Vrne

Vam delajo škodo? Pokončujte jih! Ing. Prezelj, Wolfova ulica 3.

Pisalnico mizo

iz trdega lesa, prodam. Kolodvorska ulica 29.

Krasen črn suknič

iz najboljšega predvojnega blaga, malo nošen, ugodno prodam. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3756.

Narodno nošo

črno blago za plenice prodam. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3793.

Nov pisalni stroj

»Torpedo in Underwood«, prodam. Natličenova 19, pritličje levo.

Avto-motor

Za 1000 kg nosilnosti

motorna trikolica v odličnem stanju zelo ugodno naprodaj. Gasliška c. Merkur, Puharjeva 6.

Prodaj

kunce, dunajčane, orjake,

angorice. Prodaj hribom 12.

Električni aparati

vseh vrst se sprejemajo v prodajo. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3810.

Avto-motor

motorna trikolica v odličnem stanju zelo ugodno naprodaj. Gasliška c. Merkur, Puharjeva 6.

Kupimo

Čreslo, ježice

in kostanjev les, vsako količino, kupuje usnjarna LAVRIC, LJUBLJANA, Cankarjevo nabrežje št. 1

BOE

liščje, dehurjeve, nošene in nove, polhove kože v kakršnem koli stanju in vseh vrstah kož divjačine, domače začije kože, usnjate kovčge in akter, ki stare in nove, čebelni voski, polhove čepice v dobrem stanju ter šetino in arovo kupuje trgovina ZDRAVICA, Ljubljana, Stari trg št. 20.

Bencinski motor

5-6 konjskih sil, kupim. Pisane ponudbe je poslati na: Zgajnar Anton, Mali Lipoglav 2, Smarje-Sap.

Decimtalno tehcnico

z nosilnostjo 500—1000 kg potrebuje mestni prekrbovalni urad Ljubljane. Ponudniki naj se zgledajo na Krekovem trgu št. 10, v Mahorvi hiši, I. nadst. soba št. 1.

Neuporabna zapraviljivke

star, kupim. Zelo je v dobrem stanju. Ciril Možina, Poljanska c. 33.

Prevzamem trgovino

z mešanim blagom odn. kupim zalogo manufakturnega, konfekcijskega, galanterijskega ali specerijskega blaga. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Trgovce 3766«.

Modeli

za betoniranje cevi vseh dimenzij, kupim. Medved, Podutik 25, Ljubljana 7.

Staro žimo

kupimo, vsako količino. Plačamo najvišje dnevne cene. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Samo dobra kvaliteta 3771«.

Kupim

umetniške slike, starinske, moderne, in umetniško starinske predmete. Trg. »Umetnost«, Kolodvorska 20.

Kupimo

več snažnih sobnih in kuhinjskih naprav, kar tudi posamezne komade pohištva, kavče, otomane, žimnice, otroške postelje ter druge uporabne predmete. Trgovina »Ogled«, Mestni trg 3, vhod skozi vežo.

Stare moške obleke

čevlje, perilo, pohištvo itd., stalno kupuje Alojzija Drame, Ljubljana, Galusova nabrežje 29.

Peso, repo

kupim za krmljenje prasicev. Frankopanska 5 - za gostilno Kersič, Siska.

Plačamo zelo dobro

za stare bicikle, biciklji, gumne, motorna kolesa ter gumne za motorna kolesa. Gasliško-Merkur, Puharjeva 6.

Pozor! Pozor!

Krpati stare vrče po zelo nizkih cenah hitro in dobro: Grebene Alojz, Vel. Colnarska št. 15. — Istotam kupujem vse vrste starih vrč in tudi vse vrste starih čunj ter vse vrste rabljenih steklenic.

Prasčka za rejo

20 kg težkega prodam. Zvezna 3, Zelena Jama.

Kravo po teletu

krmljena s slabo krmom, ki daje 10 litrov mleka dnevno, prodam. Naslov v upr. »Slov.« 3831.

Prodaj

kunce, dunajčane, orjake, angorice. Prodaj hribom 12.

Avto-motor

motorna trikolica v odličnem stanju zelo ugodno naprodaj. Gasliška c. Merkur, Puharjeva 6.

Električni aparati

vseh vrst se sprejemajo v prodajo. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3810.

Avto-motor

motorna trikolica v odličnem stanju zelo ugodno naprodaj. Gasliška c. Merkur, Puharjeva 6.

Električni aparati

vseh vrst se sprejemajo v prodajo. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3810.

Avto-motor

motorna trikolica v odličnem stanju zelo ugodno naprodaj. Gasliška c. Merkur, Puharjeva 6.

Električni aparati

vseh vrst se sprejemajo v prodajo. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3810.

Kupimo

Čreslo, ježice

in kostanjev les, vsako količino, kupuje usnjarna LAVRIC, LJUBLJANA, Cankarjevo nabrežje št. 1

BOE

liščje, dehurjeve, nošene in nove, polhove kože v kakršnem koli stanju in vseh vrstah kož divjačine, domače začije kože, usnjate kovčge in akter, ki stare in nove, čebelni voski, polhove čepice v dobrem stanju ter šetino in arovo kupuje trgovina ZDRAVICA, Ljubljana, Stari trg št. 20.

Bencinski motor

5-6 konjskih sil, kupim. Pisane ponudbe je poslati na: Zgajnar Anton, Mali Lipoglav 2, Smarje-Sap.

Decimtalno tehcnico

z nosilnostjo 500—1000 kg potrebuje mestni prekrbovalni urad Ljubljane. Ponudniki naj se zgledajo na Krekovem trgu št. 10, v Mahorvi hiši, I. nadst. soba št. 1.

Neuporabna zapraviljivke

star, kupim. Zelo je v dobrem stanju. Ciril Možina, Poljanska c. 33.

Prevzamem trgovino

z mešanim blagom odn. kupim zalogo manufakturnega, konfekcijskega, galanterijskega ali specerijskega blaga. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Trgovce 3766«.

Modeli

za betoniranje cevi vseh dimenzij, kupim. Medved, Podutik 25, Ljubljana 7.

Staro žimo

kupimo, vsako količino. Plačamo najvišje dnevne cene. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Samo dobra kvaliteta 3771«.

Kupim

umetniške slike, starinske, moderne, in umetniško starinske predmete. Trg. »Umetnost«, Kolodvorska 20.

Kupimo

več snažnih sobnih in kuhinjskih naprav, kar tudi posamezne komade pohištva, kavče, otomane, žimnice, otroške postelje ter druge uporabne predmete. Trgovina »Ogled«, Mestni trg 3, vhod skozi vežo.

Stare moške obleke

čevlje, perilo, pohištvo itd., stalno kupuje Alojzija Drame, Ljubljana, Galusova nabrežje 29.

Peso, repo

kupim za krmljenje prasicev. Frankopanska 5 - za gostilno Kersič, Siska.

Plačamo zelo dobro

za stare bicikle, biciklji, gumne, motorna kolesa ter gumne za motorna kolesa. Gasliško-Merkur, Puharjeva 6.

Pozor! Pozor!

Krpati stare vrče po zelo nizkih cenah hitro in dobro: Grebene Alojz, Vel. Colnarska št. 15. — Istotam kupujem vse vrste starih vrč in tudi vse vrste starih čunj ter vse vrste rabljenih steklenic.

Prasčka za rejo

20 kg težkega prodam. Zvezna 3, Zelena Jama.

Kravo po teletu

krml